สวัสดีปีใหม่

ขอให้ประสบแต่ความสุขตลอดปี ๒๕๖๒

วารสาร มูลนิธิ อนุรักษ์ป่า รอยต่อ ๕ จังหวัด

มณีบูรพา

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๔๙ ประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาพกิจกรรม

ถวายพระพรชัยมงคล

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด นำคณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะที่ปรึกษามูลนิธิฯ, คณะอนุกรรมการมูลนิธิฯ พร้อมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด อาทิ กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด, กองกำลังบูรพา, สำนักงานพัฒนาภาค ๑, กรมทหารพรานที่ ๑๓, สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ (ศรีราชา), สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี), สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี) และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ สาขาปราจีนบุรี ร่วมถวายเครื่องราชสักการะ, ถวายราชสดุดีและถวายพระพรชัยมงคล หน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา ณ ลานอเนกประสงค์มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

บก.แถลง

วารสารมณีบูรพา ฉบับที่ ๔๙ นี้ เป็นฉบับสุดท้ายของปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการดำเนินงานก้าวสู่ปีที่ ๑๓ ของมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ดังนั้นคณะผู้จัดทำวารสารมณีบูรพาจึงเห็นควรรวบรวมผลงานของมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดในรอบปี ๒๕๖๑ นำเสนอให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบ ทั้งนี้มูลนิธิฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งคณะกรรมการมูลนิธิฯ โดยพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด จะเป็นประธานการประชุมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน และพิจารณาอนุมัติสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เป็นประจำทุกปี เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแต่ละปี โดยงบประมาณของมูลนิธิฯ จะได้มาจากเงินบริจาคและสิ่งของต่าง ๆ จากทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งมูลนิธิฯ ได้นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าอย่างคุ้มค่าและให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งดำเนินการด้านสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรักษาผืนป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ต่อไป

นอกจากนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กันไป จึงขอนำเสนอถึงแนวทางในอนาคตของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยบทความเรื่องอนาคตอุทยานแห่งชาติกับขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยจะมีการจัดระเบียบตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะมีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว ในอุทยานแห่งชาติทางทะเลหลายแห่ง เพื่อไม่ให้เป็นสาเหตุของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จนทำให้เสียบรรยากาศการท่องเที่ยว ของ ดร.ทรงธรรม สุขสว่าง คณะอนุกรรมการฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด รวมทั้งบทบาทของทหารในการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถดำเนินการได้อย่างไรบ้าง ของ พลโท ดร.ทวี แจ่มจำรัส อนุกรรมการฝ่ายหารายได้ มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

ปัจจุบันรัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญและมุ่งมั่น ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า อย่างจริงจัง ดังนั้นเพื่อลดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จึงมีนโยบายในการสร้างทางเชื่อมต่อทางธรรมชาติมากยิ่งขึ้น อาทิ อุโมงค์เชื่อมต่อแห่งแรกของประเทศไทย สายกบินทร์บุรี - วังน้ำเขียว ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จและเปิดให้ใช้งานได้ประมาณปลายปี ๒๕๖๒ นี้

พลเอก สุรัตน์ วรรักษ์
บรรณาธิการบริหาร

วารสารมูลนิธิ อนุรักษ์ป่า รอยต่อ ๕ จังหวัด
มณีบูรพา
ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๔๙
ประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

CONTENT

สนใจส่งบทความ ข้อคิดเห็น และสมัครเป็นสมาชิกวารสารได้ที่

พลตรี พินิจ แสงแก้ว เลขานุการคณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรม มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

โทร. ๐-๒๖๑๖-๙๒๐๙ โทรสาร ๐-๒๖๑๖-๙๓๒๘ มือถือ ๐๖-๑๘๙๑-๒๔๒๙ E-mail: pinit2497.s@hotmail.com

ออกแบบและพิมพ์ที่ : **ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์** โทรศัพท์ : ๐-๒๒๘๒-๖๐๓๓-๔ www.aroonkarnpim.co.th

อนาคตอุทยานแห่งชาติ... กับขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

ดร.ทรงธรรม สุขสว่าง / คณะอนุกรรมการฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ / เรื่อง

อุทยานแห่งชาติ เป็นพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติที่ได้รับความนิยมในการเข้าไปประกอบกิจกรรมนันทนาการ การพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไปมากขึ้นตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวมีปริมาณมากเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากประมาณ ๑๑ ล้านคนในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็น ๑๘ ล้านคนในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น เพื่อรักษาสมบัติทางธรรมชาติไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ชื่นชม และศึกษาค้นคว้าธรรมชาตินั้น ๆ ต่อไป การท่องเที่ยวและนันทนาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติก็ต้องให้เกิดสมดุลกับความสามารถของพื้นที่ที่จะรองรับได้ จึงจะสามารถรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติให้ทรงคุณค่าได้ตลอดไป

ภาพที่ ๑ จำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (๒๕๖๐)

ความนิยมท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีอย่างต่อเนื่องนี้เอง ทำให้แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติหลาย ๆ แห่งทั่วประเทศไทย เกิดความเปลี่ยนแปลงของสภาพธรรมชาติไปในทางลบ รวมทั้งนักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เนื่องจากเกิดความไม่ประทับใจกับความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว สภาพความแออัดของนักท่องเที่ยว และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวประเภทกลุ่ม

การไม่ควบคุมปริมาณและผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยว ทำให้มีการใช้ประโยชน์ด้านท่องเที่ยวเกินกว่าสภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อมที่จะสามารถรองรับได้ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมของสภาพธรรมชาติและปัญหาความแออัดของนักท่องเที่ยวให้มีความเบาบางลง รักษาสภาพแวดล้อมที่สวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติให้ยังคงอยู่เพื่อลูกหลานของเราในภายภาคหน้า จึงต้องมีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับได้ในอุทยานแห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยสำนักอุทยานแห่งชาติได้กำหนดขีดความสามารถในการรองรับด้านนันทนาการในอุทยานแห่งชาติ ซึ่งหมายถึงความสามารถของพื้นที่ที่จะรองรับการใช้ประโยชน์ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ได้โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรและประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับในการประกอบกิจกรรมนันทนาการในอุทยานแห่งชาติ

เป็นการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่แหล่งนันทนาการแต่ละแห่งจะสามารถรองรับได้ โดยพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ โดยที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวไม่เสื่อมโทรม และรักษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเอาไว้ได้

ขีดความสามารถในการรองรับด้านนันทนาการในอุทยานแห่งชาติจำแนกเป็น ๕ ประเภท เพื่อให้ครอบคลุมการจัดการควบคุมผลกระทบด้านต่าง ๆ อันเกิดจากปริมาณนักท่องเที่ยวในแหล่งนันทนาการของอุทยานแห่งชาติ ได้แก่

ขีดความสามารถด้านนิเวศวิทยา ขีดความสามารถด้านกายภาพ ขีดความสามารถด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ขีดความสามารถด้านจิตวิทยา ขีดความสามารถในการรองรับด้านสังคมวัฒนธรรม

ขีดความสามารถในการรองรับด้านนิเวศวิทยา ขีดความสามารถในการรองรับด้านนิเวศวิทยานั้นเกี่ยวข้องโดยตรงกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงว่าไม่มีระบบสิ่งแวดล้อมใดที่จะคงทนต่อการใช้ประโยชน์อย่างไม่จำกัด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องควบคุมผลกระทบจากกิจกรรมท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมจะสามารถคงทนได้โดยไม่เสื่อมโทรมจนยากจะแก้ไขหรือฟื้นฟูขึ้นมาได้ เช่น การลดลงของชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่เคยปรากฏในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว การพังทลายของดินบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติ การเกิดมลพิษในแหล่งน้ำ เป็นต้น ปัจจัยชี้วัดผลกระทบจากกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบทางชีวภาพที่สำคัญของระบบนิเวศ

ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมพืชและประชากรสัตว์ป่า การชะล้างพังทลายของดิน คุณภาพน้ำ คุณภาพของอากาศ

ขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ ขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ เป็นจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่ขนาดเนื้อที่ของแหล่งนันทนาการสามารถรองรับการใช้ประโยชน์ เช่น จุดชมทิวทัศน์บนยอดเขา มีพื้นที่จำกัดประมาณ ๑๐ ตารางเมตร สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่จะยืนชมทิวทัศน์ได้เป็นจำนวนสูงสุดในครั้งหนึ่ง ๆ ได้ประมาณ ๕ คน โดยคำนวณจากขนาดพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวจะต้องใช้สำหรับการยืนชมทิวทัศน์โดยเฉลี่ยประมาณ ๒ ตารางเมตรต่อคน

ขีดความสามารถในการรองรับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ขีดความสามารถในการรองรับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดที่สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถนน ที่จอดรถ บ้านพัก ห้องน้ำ ห้องสุขา ร้านอาหาร ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น สามารถรองรับได้ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ

ขีดความสามารถในการรองรับด้านจิตวิทยา หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดในแหล่งท่องเที่ยวในช่วงเวลาหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังคงให้ประสบการณ์ที่คุณภาพแก่นักท่องเที่ยวได้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อขีดความสามารถด้านจิตวิทยา ได้แก่ จำนวนคนที่พบเห็นในแหล่งท่องเที่ยว ความรู้สึกแออัด ประเภทหรือลักษณะพฤติกรรมของคนอื่น ๆ ที่พบเห็น

ขีดความสามารถในการรองรับด้านสังคมวัฒนธรรม หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุด รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และการพัฒนาเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่ราษฎรในชุมชนท้องถิ่นยอมรับ

ได้โดยไม่เกิดความรู้สึกในทางลบ มักมีการประเมินขีดความสามารถในการรองรับประเภทนี้ในอุทยานแห่งชาติที่มีชุมชนตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติและมีโอกาสได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว

ขีดความสามารถในการรองรับแต่ละด้านจะถูกนำมาพิจารณาร่วมกันเพื่อกำหนดขีดความสามารถสูงสุดที่พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ จะสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้ โดยค่าขีดความสามารถด้านที่ต่ำที่สุดจะเป็นค่าแสดงถึงขีดความสามารถรวมในการรองรับนักท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น ขีดความสามารถด้านนิเวศสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุด ๒๐๐ คนต่อวัน ขีดความสามารถด้านกายภาพ รองรับนักท่องเที่ยวสูงสุด ๓๐๐ คนต่อวัน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ๕๐๐ คนต่อวัน และด้านจิตวิทยา ๒๕๐ คนต่อวัน สำหรับแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้จะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้สูงสุดคือ ๒๐๐ คนต่อวัน โดยปัจจัยจำกัดอยู่ที่ขีดความสามารถในการรองรับด้านนิเวศคือรับได้ ๒๐๐ คนนั่นเอง

ในการติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ไม่เกิดผลกระทบเกินกว่าค่ามาตรฐานหรือระดับที่ยอมรับได้ โดยกำหนดตัวแปรต่าง ๆ ที่ชี้วัดระดับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ได้แก่ คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ ปริมาณการชะล้างพังทลายของดิน ขยะ การเปลี่ยนแปลงของพืชปกคลุมดิน การสืบต่อพันธุ์ของไม้หายากหรือไม้ในถิ่น การปรากฏตัวหรือร่องรอยของสัตว์ป่าหายาก ใกล้สูญพันธุ์ ความรู้สึกแออัดต่อจำนวนนักท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งวันนี้สำนักอุทยานแห่งชาติได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบตามตัวชี้วัดต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติที่มีนักท่องเที่ยวมากเกินไป

ประสบการณ์จากการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับในอุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติ ๗ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา นครนายก ปราจีนบุรี และสระบุรี อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ และอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี ดำเนินการศึกษา ติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลของทรัพยากรที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว โดยติดตามจากปัจจัยชี้วัดทั้ง ๔ ด้าน ที่มีผลกระทบต่อกิจกรรมนันทนาการในอุทยานแห่งชาติ ได้แก่ ด้านนิเวศ ด้านจิตวิทยา ด้านกายภาพ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากในอุทยานแห่งชาติอยู่ในภาวะเกินขีดความสามารถในการรองรับฯ (Exceed carrying Capacity) ซึ่งเป็นผลกระทบเนื่องจากปริมาณนักท่องเที่ยวที่สูงมาก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการเพื่อจัดการผลกระทบ พร้อมปรับแก้เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับแต่ละสภาพของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

มาตรการควบคุมขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการของสำนักอุทยานแห่งชาติ

การกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการควบคุมปริมาณการใช้ประโยชน์พื้นที่ของนักท่องเที่ยวไม่ให้เกินขีดความสามารถในการรองรับนั้น จำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งหลาย มาตรการที่กำลังดำเนินการอยู่ในอุทยานแห่งชาติในปัจจุบัน คือ

• จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะจำนวนนักท่องเที่ยวพักค้างคืน ดำเนินการโดยมีระบบการจองบ้านพักและสถานที่พักแรมประเภทต่าง ๆ ล่วงหน้าที่ชัดเจนถึงจำนวนคนที่รับได้ในที่พักแรมแต่ละแห่ง

• อุทยานแห่งชาติทุกแห่งจะไม่ขยายจำนวนห้องพัก/อาคารเพิ่มขึ้นจากที่การศึกษาได้กำหนดไว้ในแบบแปลนการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ

• กระจายนักท่องเที่ยวไปยังจุดต่าง ๆ เมื่อแหล่งท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่งเต็มหรือเริ่มแออัด อุทยานแห่งชาติจะประชาสัมพันธ์ทาง Online และสื่อต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบล่วงหน้าก่อนไปถึงแหล่งนั้น ๆ เช่น มีการให้ข้อมูลขึ้นป้ายประกาศไว้ที่ด่านเก็บเงินค่าธรรมเนียม หรือด่านทางเข้าอุทยานแห่งชาติ หรือขึ้นป้าย

ประกาศไว้ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และให้คำแนะนำถึงแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ยังสามารถรับนักท่องเที่ยวได้

• ระยะเวลาในการใช้พื้นที่ ในอุทยานแห่งชาติบางแห่งจะมีการกำหนดระยะเวลาในการเข้าใช้พื้นที่เป็นรอบ ๆ ไป เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวอื่น ๆ มีโอกาสได้หมุนเวียนเข้ามาใช้ได้บ้าง นิยมดำเนินการในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือวันหยุดยาวที่มีปริมาณนักท่องเที่ยวหนาแน่น นอกจากนั้น เพื่อลดจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ อุทยานแห่งชาติจะมีการกำหนดให้ค่าธรรมเนียมในการเข้าใช้อุทยานแห่งชาติในช่วงวันธรรมดามีราคาต่ำกว่าช่วงวันหยุด และกระตุ้นให้ผู้เข้าใช้อุทยานแห่งชาติเป็นหมู่คณะ เช่น ค่ายเยาวชนต่างๆ จัดในวันธรรมดา

เพื่อลดจำนวนผู้ใช้อุทยานแห่งชาติในช่วงวันหยุด

• จำกัดฤดูกาลในการใช้ประโยชน์ เพื่อเหตุผลสำคัญในการป้องกันผลกระทบที่มีต่อระบบนิเวศ เช่น ในช่วงฤดูที่สัตว์ป่ามีการผสมพันธุ์ ช่วงมรสุมในฤดูฝนของอุทยานแห่งชาติทางทะเล

• จำกัดขนาดกลุ่ม ด้วยเหตุผลสำคัญในการป้องกันผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเปราะบางอ่อนไหวสูง และ/หรือ มีพื้นที่จำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมเที่ยวชมถ้ำ พื้นที่จุดชมวิวที่มีความสวยงามหรือเป็นที่นิยมสูง

• กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อมในอัตราที่พิเศษกว่าบริเวณอื่น หรือกำหนดให้มีระบบโควตา และการจองตามลำดับ

• จำแนกเขตการใช้พื้นที่สำหรับแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อควบคุมผลกระทบให้อยู่ในบริเวณที่กำหนด รวมทั้งการควบคุมการใช้ไฟและเสียงในบางพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ

• กำหนดให้มีการใช้รถขนส่งสาธารณะ แบบประหยัดพลังงานและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันความแออัดจากการนำรถส่วนบุคคลเข้าในอุทยานแห่งชาติ โดยกำหนดสถานที่จอดรถและจุดรับส่งนักท่องเที่ยวโดยรถขนส่งสาธารณะที่อุทยานแห่งชาติจัดไว้ให้ กรณีดังกล่าวการดำเนินการในอุทยานแห่งชาติแกรนด์แคนย่อนและอุทยานแห่งชาติโยซิมิเต้ ซึ่งเป็น

อุทยานแห่งชาติที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวไปเยือนสูงมาก และเคยมีปัญหารถติด มลภาวะทางอากาศ และที่จอดรถไม่เพียงพอ จนกระทั่งทางอุทยานแห่งชาติได้มีมาตรการจัดรถขนส่ง (shutter bus) นักท่องเที่ยวเวียนภายในอุทยานแห่งชาติ โดยมีจุดขึ้น-ลงตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทุก ๆ ครึ่งชั่วโมง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

• การประชาสัมพันธ์ที่ดี เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารถึงการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี การปฏิบัติตนเพื่อลดผลกระทบ โดยนักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อทัวร์ดำน้ำหรือทัวร์เดินป่าที่มีเจ้าหน้าที่นำประกอบกิจกรรมที่มีการสื่อความหมายธรรมชาติให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ รวมทั้งข้อควรปฏิบัติขณะประกอบกิจกรรม

• อุทยานแห่งชาติจะรณรงค์ให้นำขยะติดตัวกลับไปทิ้งนอกอุทยานแห่งชาติ เช่น มาตรการจ่ายค่ามัดจำถุงขยะที่กำลังดำเนินการอยู่ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ห้ามนำโฟมเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ และส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถรีไซเคิลได้ เพื่อลดปัญหาขยะ รวมทั้งจะขอความร่วมมือในการงดใช้ถุงพลาสติกในอุทยานแห่งชาติ

สำหรับการควบคุมจำนวนนักดำน้ำในแหล่งดำน้ำของอุทยานแห่งชาติที่มีปัญหาความแออัดหรือมีปริมาณนักดำน้ำจำนวนมากเกินความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ และเกิดปัญหาผลกระทบต่อแนวปะการังและสัตว์น้ำสูง อุทยานแห่งชาติทางทะเลจะดำเนินการ ดังนี้

• ตรวจสอบทุ่นผูกเรือสำหรับเรือท่องเที่ยว และทุ่นสำหรับเรือประมง ให้สามารถใช้การได้ดี เพื่อลดการทำลายแหล่งปะการัง

• ตรวจสอบทุ่นหมายแนวเขตกิจกรรมดำน้ำให้สามารถใช้การได้ดี เพื่อกำหนดให้ชัดเจนถึงขอบเขตที่ห้ามเรือเข้า ควรมีการซ่อมแซมทุ่นหมายแนวเขตอย่างสม่ำเสมอตลอดฤดูกาลท่องเที่ยว

• อบรมให้ความรู้แก่ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงแนวปะการัง หรือชาวประมง ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงความสำคัญของระบบนิเวศแนวปะการัง เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกของชุมชน และทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แนวปะการัง และไม่ทำการประมงที่ผิดกฎหมาย

• มีการสื่อความหมายและให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวที่ดำเนินการโดยบริษัททัวร์ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะประกอบกิจกรรมดำน้ำ

• จัดทำเอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ หรือโปสเตอร์ ที่เกี่ยวกับระบบนิเวศแนวปะการัง และแนวทางในการท่องเที่ยวในแนวปะการัง เป็นต้น โดยนำไปจัดวางไว้ตามสถานที่พัก เช่น โรงแรม รีสอร์ท บนเรือนำเที่ยว หรือตามที่สาธารณะต่าง ๆ หรือการใช้สื่อผ่านวิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

• กำหนดหลักการท่องเที่ยวใต้ทะเล โดยให้มีกิจกรรมนันทนาการเฉพาะบริเวณที่มีความลึกมากกว่า ๒ เมตร ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้นักดำน้ำสามารถยืนได้บนแนวปะการัง ซึ่งจะเป็นต้นเหตุของความเสื่อมโทรมของแนวปะการังที่มีกิจกรรมการดำน้ำตื้นอย่างหนาแน่น

• สร้างแรงจูงใจแก่บริษัททัวร์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางด้านการอนุรักษ์มากขึ้น เช่น การให้รางวัล การให้โอกาสทางธุรกิจ เมื่อมีพฤติกรรมที่ดีน่ายกย่อง เป็นต้น

• จำนวนนักดำน้ำ : ๑) ประสานกับเรือทัวร์ท่องเที่ยว/ดำน้ำ ให้รับทราบจำนวนนักดำน้ำสูงสุดที่พื้นที่รับได้และขอความร่วมมือให้ไปดำน้ำที่จุดอื่น ๆ ถ้าหากมีจำนวนนักดำน้ำมากแล้ว ณ จุดนั้น หรือ ๒) ให้มีการส่งโปรแกรมเส้นทางและจุดดำน้ำ พร้อมจำนวนนักท่องเที่ยวของเรือทัวร์แต่ละลำให้อุทยานแห่งชาติรับทราบ ซึ่งทางอุทยานแห่งชาติจะดำเนินการจัดการปรับเปลี่ยนจุดดำน้ำในโปรแกรม ในกรณีที่บางจุดพบว่าในช่วงเวลาเดียวกันจะมีนักท่องเที่ยวมากเกินไป ซึ่งในกรณีนี้อุทยานแห่งชาติจะมีการติดตามตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ด้วย

• ทำการอบรมเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางทะเลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) และระบบนิเวศแนวปะการัง เพื่อเป็น

แนวทางในการปฏิบัติในขณะที่นำนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวในแนวปะการัง เช่น การผูกทุ่นจอดเรือแทนการทิ้งสมอเรือในแนวปะการัง การไม่นำเรือเข้าไปในแนวปะการังมากเกินไป ตลอดจนการแนะนำให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนอย่างถูกต้องโดยไม่ทำลายแนวปะการังและให้เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการมีทักษะในการสื่อความหมายธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว

- สร้างแนวร่วมและเครือข่ายในการสร้างจิตสำนึกที่ดีกับผู้ประกอบการทั้งหลาย
- จัดโปรแกรมทัวร์ให้เข้าไปใช้จุดดำน้ำในเวลาที่แตกต่างกัน

การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เคยมีประกาศกรมอุทยานฯ เรื่อง การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ เพื่อกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ซึ่งประกาศดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่ผ่านมา สาเหตุสำคัญที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องมีประกาศฉบับดังกล่าว เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ทำการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับด้านนันทนาการ ในเขตอุทยานแห่งชาติซึ่งถือเป็นโครงการนำร่อง จำนวน ๕ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา นครนายก ปราจีนบุรี และสระบุรี อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ และอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยการศึกษาดังกล่าว ได้วางแนวทางเพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับ และการศึกษาได้มีการติดตามผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรในระยะยาว โดยเฉพาะผลกระทบที่มีต่อปัจจัยด้านนิเวศ ซึ่งมีการศึกษาติดตามขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติต่อเนื่องในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ และ ๒๕๕๐ จากผลการศึกษา กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่า แหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากในอุทยานแห่งชาติอยู่ในภาวะเกินขีดความสามารถในการรองรับฯ (Exceed carrying Capacity) เนื่องจากในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติที่ทำการศึกษาจำนวนหลายแห่ง มีขีดจำกัดในเรื่องการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว ทั้งด้านที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกายภาพ ด้านจิตวิทยา และสังคมวัฒนธรรม โดยเฉพาะในช่วงวันเสาร์อาทิตย์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จนอาจนำไปสู่ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้นการกำหนดมาตรการเพื่อจัดการผลกระทบพร้อมปรับแก้เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยวให้เหมาะสมจึงเป็นเรื่องที่ต้องรีบดำเนินการเร่งโดยด่วน การประกาศจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นมาตรการที่สำคัญเพื่อควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมด้านนันทนาการแต่ละแห่ง โดยเกณฑ์ในการประกาศจำนวนนักท่องเที่ยวนั้นได้ยึดหลักการทางวิชาการที่ได้มีการประเมินผลกระทบ ตลอดจนการเสนอกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมปริมาณการท่องเที่ยวให้เหมาะสมตามแนวทางการศึกษาและติดตามขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการ ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งสำนักอุทยานแห่งชาติได้ดำเนินการมาตลอด

ทำอย่างไรพวกเราจึงจะสามารถมีส่วนร่วมกับขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการในอุทยานแห่งชาติ

นักท่องเที่ยวทุกคนที่จะเข้ามาประกอบกิจกรรมนันทนาการหรือท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติสามารถมีส่วนในการช่วยกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งระดับที่ง่ายที่สุดนั้นก็คือการทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการกำหนดขีดความสามารถดังกล่าวในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งขณะนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำลังดำเนินการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติทางทะเลหลาย ๆ แห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา - หมู่เกาะพีพี อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา เป็นต้น ดังนั้น การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งกำหนดขึ้น และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และที่สำคัญที่สุดคือการศึกษาหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวก่อนเดินทางเพื่อวางแผนรับมือได้อย่างเหมาะสมและไม่ทำให้ตัวเองเป็นสาเหตุของการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนบรรยากาศการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยวและทรัพยากรที่จะมีให้เราท่องเที่ยวได้ตลอดไป

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

๑. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, ๒๕๖๐ สถิตินักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติประจำปี เว็บไซต์ http://portal.dnp.go.th/p/nationalpark

๒. ส่วนศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ สำนักอุทยานแห่งชาติ, ๒๕๕๑ เอกสารประกอบการประชุมแนวทางการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกินขีดความสามารถในการรองรับได้ของอุทยานแห่งชาติ

บทบาทของทหาร ในการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

พลโท ดร.ทวี แจ่มจำรัส / อนุกรรมการฝ่ายหารายได้ มูลนิธิฯ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๒ บัญญัติไว้ว่า "รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรอง ที่มีประสิทธิภาพ และวรรคสอง กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศชาติ" และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ยกเลิกไป ในหมวดที่ ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ ๒ แนวนโยบายด้านความมั่นคงแห่งรัฐ ในมาตรา ๗๗ บัญญัติไว้เช่นกันว่า "รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และต้องจัดให้มีกำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จำเป็น และเพียงพอ" เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ

ประวัติและความเป็นมาตามลำดับที่สำคัญของทหารในการพัฒนาประเทศเพื่อพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีดังนี้

๑. เมื่อ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์) ได้ลงนามประกาศกระทรวง เรื่องแต่งตั้งข้าราชการทหารเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ จึงแต่งตั้งให้ แม่ทัพภาค รองแม่ทัพภาค ผู้บังคับกองพัน รองผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับกองร้อย เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้มีอำนาจและหน้าที่ ปลูกและบำรุงรักษาสวนป่า ตลอดจนป้องกัน ปราบปราม จับกุมผู้กระทำผิด และยึดของกลางในการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ภายในเขตสวนป่าในพื้นที่รับผิดชอบนั้น ๆ ทั้งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก

วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๐๑ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒)

๒. เมื่อ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์) ได้ลงนามประกาศกระทรวง เรื่องแต่งตั้งข้าราชการทหารเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ (เพิ่มเติม) เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๕ แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงแต่งตั้งข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ได้แก่ ตำแหน่ง ผู้บัญชาการกองพล ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก ผู้บังคับการกรม ข้าราชการทหารในสังกัดสำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้แก่ รองเสนาธิการ ผู้ช่วยเสนาธิการ ผู้อำนวยการกองยุทธการ ผู้บังคับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจ หัวหน้ากอง กองผลิตปศุสัตว์ ศูนย์ขยายพันธุ์สัตว์ และนายทหารวางแผนของกองอำนวยการกลาง สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ให้มีอำนาจและหน้าที่ปลูก และบำรุงรักษาสวนป่า ตลอดจนป้องกัน ปราบปรามผู้กระทำผิด ยึดของกลางในการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ภายในเขตสวนป่าที่รับผิดชอบนั้น ทั้งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๕๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒)

๓. เมื่อ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอาณัติ อาภาภิรม) ได้ลงนามประกาศกระทรวง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๕ แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แต่งตั้งให้ผู้บังคับการเรือ ผู้ควบคุมเรือ และผู้บังคับหน่วยทหารเรือตามที่กองทัพเรือจะกำหนด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุม ปราบปรามผู้กระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว ภายในพื้นที่รับผิดชอบ

๔. เมื่อ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ได้ลงนามในประกาศกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ทั้งสองฉบับ ได้แก่

๔.๑ กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

๔.๒ กองทัพบก แม่ทัพภาค ผู้บัญชาการกองพล ผู้บัญชาการมณฑล ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก ผู้อำนวยการกองยุทธการ ผู้อำนวยการกองกิจการพลเรือน กองทัพบก ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับการกรมทหารพราน ผู้บังคับกองร้อยทหารพราน ผู้บังคับชุดปฏิบัติการ

๔.๓ กองทัพเรือ ผู้บังคับการเรือ ผู้ควบคุมเรือ และผู้บังคับหน่วยทหารเรือ โดยให้เจ้าหน้าที่ตามข้อ ๔.๑,๔.๒,๔.๓ มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุม ปราบปรามผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๕. เมื่อ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ได้ลงนามประกาศกระทรวง โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่ และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖

๕.๑ กระทรวงกลาโหม สังกัดหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้แก่ รองเสนาธิการ ผู้ช่วยเสนาธิการ ผู้อำนวยการกองยุทธการ ผู้บังคับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ หัวหน้ากองผลิตปศุสัตว์

๕.๒ สังกัดกองทัพบก ได้แก่ แม่ทัพภาคทุกภาค รองแม่ทัพภาคทุกภาค ผู้บัญชาการกองพลทุกกองพล รองผู้บัญชาการกองพล ทุกกองพล ผู้บังคับการกรม ทุกกรม รองผู้บังคับการกรม ทุกกรม ผู้บังคับกองพัน ทุกกองพัน รองผู้บังคับกองพันทุกกองพัน ผู้บังคับกองร้อย ทุกกองร้อย ผู้บังคับหมวดทุกหมวด

๕.๓ สังกัดกองทัพเรือ ได้แก่ ผู้บังคับการเรือ ผู้ควบคุมเรือ ผู้บังคับหน่วยทหารเรือตามที่กองทัพเรือจะกำหนด

๕.๔ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกตำแหน่ง เป็นเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกัน จับกุม ปราบปรามผู้กระทำผิด และยึดของกลางตามกฎหมายดังกล่าวภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๖. เมื่อ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้บัญชาการทหารบก (พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา) กับนายศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU = Memorandum of Understanding) ว่าด้วยความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๕๑ มีใจความสำคัญ ดังนี้

๖.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทั้งสองฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้อำนวยประโยชน์อย่างยั่งยืน และกำหนดเป้าหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เชิงรุก โดยบูรณาการงานทั้งสองฝ่ายใน ๓ ระดับ คือ ระดับส่วนกลาง ระดับภูมิภาค และระดับพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีความร่วมมือด้านต่าง ๆ ดังนี้

๖.๑.๑ การลาดตระเวน แบ่งมอบพื้นที่ปฏิบัติการ ให้กองทัพบกเป็นการเฉพาะในการสนับสนุน ได้แก่ พื้นที่ล่อแหลม อันตราย หรือพื้นที่ในรัศมี ๓ กิโลเมตรจากชายแดน โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) จะมอบหมายเจ้าหน้าที่ประสานงานมาอยู่ประจำกับหน่วยกองทัพบก โดยขอรับการสนับสนุนกำลังพลเข้าร่วมปฏิบัติการตามที่ร้องขอเป็นครั้งคราว

๖.๑.๒ การพัฒนาองค์ความรู้ กำหนดให้มีการพัฒนาองค์ความรู้และฝึกอบรมบุคลากรร่วมกัน โดยเฉพาะด้านการข่าวการใช้อาวุธ จิตวิทยามวลชน การพัฒนาเทคโนโลยี การควบคุมไฟป่า การฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ การสร้างเครือข่าย กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ทุกระดับ และด้านอื่นที่จำเป็น โดยเปิดหลักสูตรเฉพาะตามการร้องขอ ของแต่ละฝ่าย

๖.๑.๓ การสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ กองทัพบกจะให้การสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ โดยเฉพาะอากาศยานและอุปกรณ์สื่อสาร รวมทั้งอาวุธประจำกาย เพื่อใช้ในการดำเนินงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามที่ได้รับการประสานเป็นกรณีไป

๖.๒ การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การสนองพระราชดำริในการฟื้นฟูและป้องกันทรัพยากรป่าไม้ที่ถูกทำลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการพระราชดำริ กองทัพบกจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนราชการ ทั้งนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มขีดความสามารถ ตามที่หน่วยในพื้นที่ของกองทัพบกประสานขอรับการสนับสนุน

๖.๓ ความร่วมมืออื่น การจัดกิจกรรมหรือความร่วมมือในลักษณะอื่นตามที่ทั้งสองฝ่ายเห็นสมควรในขอบข่าย ๔ ประเด็น ได้แก่ การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ การป้องกันและควบคุมไฟป่า การป้องกันและบรรเทาพิบัติภัยธรรมชาติ และการจัดกิจกรรมพิเศษตามที่ทั้งสองฝ่ายเห็นสมควร

๗. เมื่อ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้มีบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการอนุรักษ์ การป้องกันและปราบปรามการบุกรุก ทำลายทรัพยากรป่าไม้ระหว่าง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

๗.๑ หลักการและเหตุผล ประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ มีพื้นที่ป่าประมาณ ๑๗๑ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓ ของพื้นที่ประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เหลือพื้นที่ป่าประมาณ ๙๙.๑๕ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๓๐.๘๖ ของพื้นที่ประเทศ และโดยประมาณ ๖๑.๙ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๙.๒๘ ของพื้นที่ประเทศ เป็นพื้นที่ในเขตป่าอนุรักษ์ ๒๔๑ แห่ง และจากการประเมินสถานการณ์พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ด้วยเทคโนโลยีจากการสำรวจระยะไกล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ - พ.ศ. ๒๕๕๒ พบว่าประเทศไทยสูญเสียพื้นที่ป่ามากกว่า ๗๒ ล้านไร่ หรือเฉลี่ยประมาณ ๑.๖ ล้านไร่/ปี

๗.๒ วัตถุประสงค์เป้าหมาย ทั้ง ๙ หน่วยงานได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ จึงกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการบูรณาการความร่วมมือกันในการอนุรักษ์ การป้องกัน และปราบปรามการบุกรุกทำลาย ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้ทรัพยากรป่าไม้อำนวยประโยชน์ต่อประเทศอย่างยั่งยืน โดยบูรณาการใน ๓ ระดับคือ ส่วนกลาง ระดับจังหวัด/ภูมิภาค และระดับพื้นที่

๗.๓ การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะตรวจตราและลาดตระเวนในพื้นที่ป่าไม้ที่รับผิดชอบ โดยกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการ

กองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย จะร่วมสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว รวมทั้งสนับสนุนข้อมูล และเบาะแสการกระทำผิดเกี่ยวกับป่าไม้ ทั้ง ๙ หน่วยงานจะร่วมมือกันในการสกัดกั้น การลักลอบการตัดไม้ทำลายป่า การขนย้ายไม้ผิดกฎหมาย และป้องกันและปราบปรามการค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมาย ตามเส้นทางสายหลักและสายรอง ตลอดจนพื้นที่ล่อแหลม รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีในเรื่องดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะสนับสนุนแผนที่ภาพถ่ายผ่านดาวเทียม แสดงพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่จังหวัด เพื่อมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ใช้ประโยชน์ในการวางแผนและการบูรณาการความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของทั้ง ๙ หน่วยงาน

ในพื้นที่จังหวัด เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่

๗.๔ หมอกควันและไฟป่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะจัดการและควบคุมไฟป่าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ป่ารับผิดชอบ และกระทรวงมหาดไทยจะสนับสนุนให้จังหวัดออกประกาศจังหวัดและการสนับสนุนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอบูรณาการความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ของ ๙ หน่วยงาน เพื่อควบคุมและป้องกันหมอก ควันและไฟป่าในพื้นที่ โดยเฉพาะการงดเว้นการใช้ไฟกระทำกิจกรรมใด ๆ ในพื้นที่ป่า การกำหนดการควบคุมไฟป่า การควบคุมการเผาในที่โล่ง การควบคุมการเผาป่าในพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ในฤดูไฟป่า

๗.๕ การฟื้นฟูป่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะเร่งรัดในการปลูก ฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในความรับผิดชอบ รวมทั้งการเพิ่มพื้นที่ป่าพื้นที่สาธารณะ และพื้นที่ส่วนอื่น ๆ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงมหาดไทย จะส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัด ปลูกต้นไม้ในเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบ พื้นที่นอกเขตป่าชุมชน และสถานที่ราชการต่าง ๆ รวมทั้งจะเข้าไปช่วยเหลือและสนับสนุนการปลูกต้นไม้ และฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม ในพื้นที่ความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อกระทรวงทรัพย์ฯ ร้องขอ

๗.๖ ที่ดินป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย จะร่วมมือกันตรวจสอบเอกสารที่ทับซ้อนในพื้นที่ป่า พิสูจน์สิทธิของราษฎรที่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ และการเข้มงวดกับการออกเลขที่บ้านในพื้นที่ป่า การเก็บภาษีบำรุงท้องที่และการออกเอกสารสิทธิที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกพื้นที่ป่า โดยจะดำเนินการเร่งรัด ประสาน กำกับดูแล

และตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๗.๗ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ทั้ง ๙ หน่วยงาน จะร่วมมือกันในการตรวจตราการลักลอบล่า/ค้าสัตว์ป่า/พืชป่า/ซากสัตว์ป่า/งาช้าง/ปะการัง/ปลาสวยงาม

๗.๘ การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การสนองพระราชดำริในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๙ หน่วยงาน จะให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มขีดความสามารถ โดยกระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานและสนับสนุนการดำเนินงานในระดับจังหวัด

จากประวัติความเป็นมาดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า ทหารมีส่วนร่วมในการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติการทางทหารส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลาดตระเวนรักษาพื้นที่ของทหาร ก็มักจะเป็นหน่วยงานแรกที่พบเห็นการบุกรุกทำลายป่า ด้วยเหตุดังกล่าว ความรับผิดชอบเดิมเป็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อมาเปลี่ยนเป็น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงใช้วิธีการแต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารที่ออกปฏิบัติการ ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ด้วยเสมอ

นอกจากกองกำลังทหารหาญแล้ว ยังมีองค์กรการกุศล ได้แก่ มูลนิธิ ปัจจุบันมีมูลนิธิเดียว ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาป่าไม้ คือ มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ซึ่งมี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ อดีตผู้บัญชาการทหารบก เป็นประธาน ได้สนองตอบตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งพระองค์ทรงห่วงใยต่อสภาพป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดภาคตะวันออก (จ.ฉะเชิงเทรา, จ.สระแก้ว, จ.จันทบุรี, จ.ระยอง และ จ.ชลบุรี) ที่ต้องการจะอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ป่าไม้และสัตว์ป่า ให้มีความอุดมสมบูรณ์ รักษาสภาพแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับราษฎร ตามโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ กองทัพบกได้สนองตอบพระราชเสาวนีย์ของพระองค์ท่านด้วยการจัดตั้ง “กองทุนเพื่อป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด” ขึ้น และต่อมาได้จดทะเบียนเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิเมื่อ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. สนับสนุนโครงการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้และสัตว์ป่า ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. ส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพันธุ์พืชและสัตว์ป่า

๓. สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมหารายได้ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๔. ดำเนินการ หรือร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์โดยไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

โดยล่าสุดเมื่อวันศุกร์ที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๐๐ น. ประธานกรรมการและคณะกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้เดินทางมาเป็นประธานในพิธีมอบทุนการศึกษา ให้แก่บุตรข้าราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว โดยมอบเงินสินไหมทดแทน มอบถังน้ำขนาด ๑,๕๐๐ ลิตร และมอบทุนการศึกษา จำนวน ๔๐๖ ทุน รวมเป็นเงิน ๑,๗๖๐,๐๐๐ บาท เป็นระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๖๕ ทุน ทุนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๙๕,๐๐๐ บาท ระดับมัธยมศึกษา และ ปวช. จำนวน ๒๒๙ ทุน ทุนละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๑๔๕,๐๐๐ บาท และระดับอุดมศึกษาและ ปวส. จำนวน ๑๒ ทุน ทุนละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ ทั้งทหาร ป่าไม้ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐบาลปัจจุบันมีความมุ่งมั่นในการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนดว่าป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญของชาติ ผู้ใดทำลายป่าผู้นั้นเป็นผู้ทำลายความมั่นคงของชาติ สังคมทุกภาคส่วนต้องกระตุ้นเตือนจิตสำนึกของประชาชนในชาติให้ตระหนักและสำนึกถึงความสำคัญของป่า เพราะป่าไม้เป็นระบบนิเวศที่สำคัญที่สุดของโลกทั้งโลกอีกด้วย

ในวิกฤต...มีโอกาส

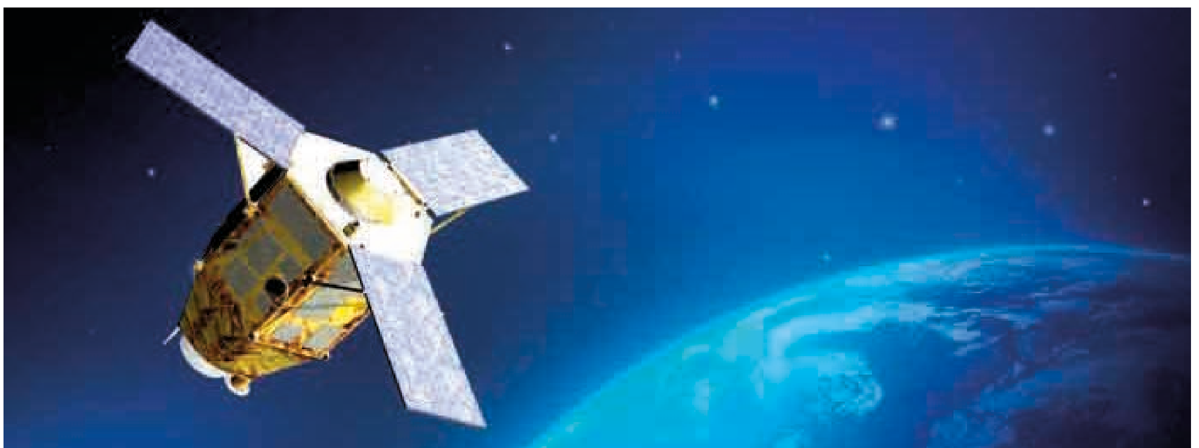
นายอยู่ เสนาธรรม / ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒

ช่วงฤดูไฟป่าในผืนป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) ปีนี้ (๒๕๖๑) แทบไม่พบความแห้งแล้งเหมือนที่เคยประสบมา จากรายงานของส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ (ศรีราชา) พบว่า ฤดูไฟป่าปีนี้ (๒๕๖๑) จำนวนจุดพิกัดความร้อน (Hotspot) ผืนป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) ที่ตรวจวัดด้วยดาวเทียม Terra และ Aqua ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ พบเพียง ๔ จุด (สะสม) และพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) ไม่พบไฟป่าในพื้นที่แต่อย่างใด ซึ่งเมื่อหวนคิดถึงอดีต กรณีไฟป่า ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ยังคงเป็นบทเรียนที่

เจ้าหน้าที่ป่าไม้ทุกนาย ที่ดูแลผืนป่าแห่งนี้ต้องจดจำ และต้องไม่ให้เกิดขึ้นอีก เหตุการณ์นี้เกิดในช่วงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๘ – ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘ ในช่วงนั้นผู้เขียนจำได้ว่าพื้นที่มีอากาศหนาวเย็นเหมือนฤดูหนาว เจ้าหน้าที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไนร่วมกับเจ้าหน้าที่สถานีควบคุมและปฏิบัติการไฟป่าฉะเชิงเทรา (ในขณะนั้น) กับศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าฉะเชิงเทรา ได้ร่วมกันเข้าไปดับไฟป่าในพื้นที่ ซึ่งไฟป่าเริ่มต้นเกิดที่ด้านตำบลพลวงทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นเขาสูงและมีไม้ไผ่เป็นปริมาณมาก ยากต่อการเข้าไปดับไฟ และไฟได้ลามออกไปในแนวเหนือใต้ ด้านทิศเหนือไฟได้ลามขึ้นไปทางป่าหลุมจังหวัด อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านทิศใต้ไฟได้ลามไปป่าคลองร้อยของจังหวัดจันทบุรี และป่าสีระมัน ด้านจังหวัดระยอง ไฟป่าเป็นไฟขนาดใหญ่ ขณะนั้นนายอรรถพล เจริญชันษา หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการไฟป่าฉะเชิงเทรา (ตำแหน่งในขณะนั้น) รายงานสถานการณ์ให้หน่วยเหนือทราบ และขอตั้งกองอำนวยการร่วมระหว่างป่าไม้ ทหาร ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งประสานขอความร่วมมือช่วยเหลือจากทุกฝ่าย ฝ่ายทหารจาก ร.๒๑ รอ. จำนวน ๒๐๐ นาย ได้เข้าช่วยทำแนวกันไฟด้านตำบลพลวงทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ป่าสีระมัน

อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง และป่าคลองร้อย ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ระยะทางหลายสิบกิโลเมตร ซึ่งต่อมาแนวกันไฟป่าดังกล่าว กลายเป็นพื้นที่สู้ไฟป่าของเจ้าหน้าที่อย่างได้ผล การดับไฟป่าในครั้งนั้น พวกเราใช้ทรัพยากรทุกอย่างที่มีในการเข้าดับไฟป่า แม้กระทั่งใช้เฮลิคอปเตอร์ลำเลียง (ชีนุก) จากลพบุรี นำน้ำจากเขื่อนสียัด อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ไปดับไฟป่าซึ่งอยู่ห่างจากเขื่อนสียัดใช้เวลาบินประมาณ ๘ นาที ปฏิบัติการในครั้งนั้นเป็นที่โจษขานของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ เพราะทุกคนไม่เคยคิด (แม้กระทั่งตัวผู้เขียนเอง) ว่ากองทัพบกจะสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์ (ชีนุก) ในปฏิบัติการดับไฟป่า เป็นการจุดกระแสการอนุรักษ์และตระหนักถึงความสำคัญของผืนป่าเกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้อย่างสำคัญเนื่องจากภาพเหล่านั้นเป็นภาพจำที่ทุกคนไม่เคยลืมเป็นความประทับใจที่ทรงคุณค่า ทุกฝ่ายได้เห็นถึงความสำคัญของป่าผืนนี้ ได้เห็นถึงความตั้งใจ ทุ่มเท เสียสละของเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน เพื่อปกป้อง คุ้มครอง ผืนป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) ซึ่งเป็นป่าที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ ทรงรับเป็นป่าในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อันเป็นการแสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ด้วย

สถานการณ์ไฟป่าที่ลุกลามไปทุกทิศทาง และรุนแรง ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องช่วยกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ แต่ก็ไม่สามารถดับไฟป่าให้สำเร็จได้ จนกระทั่งหน่วยงานฝนหลวงได้เข้าปฏิบัติการทำฝนเทียม ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๘ และฝนหลวงได้ตกมาดับไฟป่าสนิทเมื่อเช้าวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘ ระยะเวลาปฏิบัติการดับไฟป่าทั้งสิ้น ๑๑ วัน จากเหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด มีดำริให้หน่วยงานในพื้นที่สร้างเครือข่าย ชมรม ในด้านป้องกันรักษาป่าและสัตว์ป่า ในด้านการป้องกันไฟป่า และ ฯลฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ สำหรับเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งอาหาร แหล่งนันทนาการ และการท่องเที่ยวของประชาชน ซึ่งต่อมากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้แนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังนี้

๑. สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การกำหนดเป้าหมายร่วมกันของเครือข่าย และกำหนดแผนกิจกรรมการดำเนินงานร่วมกัน

๒. พัฒนาศักยภาพของเครือข่ายด้านการพัฒนาความรู้ ความเข้มแข็ง ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพในการทำงานของเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๓. สร้างสัมพันธภาพเพื่อให้เกิดช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แบ่งปันประสบการณ์การทำงานระหว่างสมาชิกในเครือข่าย และร่วมมือในการทำงาน และแลกเปลี่ยนเครื่องมือการทำงานระหว่างเครือข่าย อาทิ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถอดบทเรียน การจัดเวทีทบทวนการทำงานของเครือข่าย การเผยแพร่ผลงานของเครือข่าย การกำหนดช่องทางการสื่อสารระหว่างเครือข่าย เป็นต้น

๔. การติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย เพื่อเสริมการทำงานของเครือข่ายให้มีการดำเนินงานอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง อาทิ กิจกรรมเยี่ยมบ้านเครือข่าย การส่งเสริมพัฒนาอาชีพ เป็นต้น

ด้วยดำริของพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด และแนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่ายของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ถึงวันนี้ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ (ศรีราชา) มีเครือข่ายอาสาสมัครจำนวน ๕ เครือข่าย จำนวนสมาชิก ๑,๓๕๑ คน แยกได้ ดังนี้

๑. เครือข่ายการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน จำนวน ๒๓๒ คน

๒. เครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชน/หมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม จำนวน ๖๕ คน

๓. เครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชน/หมู่บ้านว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพทางภูมิอากาศ หรือกลไกเรดด์พลัส จำนวน ๒๐ คน

๔. เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๗๑๕ คน

๕. เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ช้างป่า จำนวน ๓๑๙ คน

เครือข่ายเหล่านี้จะได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตามแนวทางที่กล่าวมาข้างต้น สำหรับเครือข่ายต่าง ๆ ด้วยการสนับสนุนงบประมาณจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ที่สนับสนุนงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมในเรื่องการป้องกันไฟป่ากับการเฝ้าระวังและควบคุมช้างป่า ที่ออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างต่อเนื่องตลอดมา

ถึงวันนี้เครือข่ายอาสาสมัครของเราได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ช้างป่า ที่ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ชุดเฝ้าระวังและผลักดันช้างป่า ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ (ศรีราชา) ทั้งด้านจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี รวมถึงจังหวัดตราด อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อปกป้องพืชผลการเกษตร และทรัพย์สินของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ได้รับความเสียหาย ถึงแม้สถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าไฟป่าหรือช้างป่า จะวิกฤตเช่นไร หากทุกคนรวมใจให้เป็นเอกภาพ และมีความเชื่อมั่นศรัทธา การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ก็มีโอกาสแก้ไขให้บรรเทาเบาบาง และสำเร็จลุล่วงไปได้

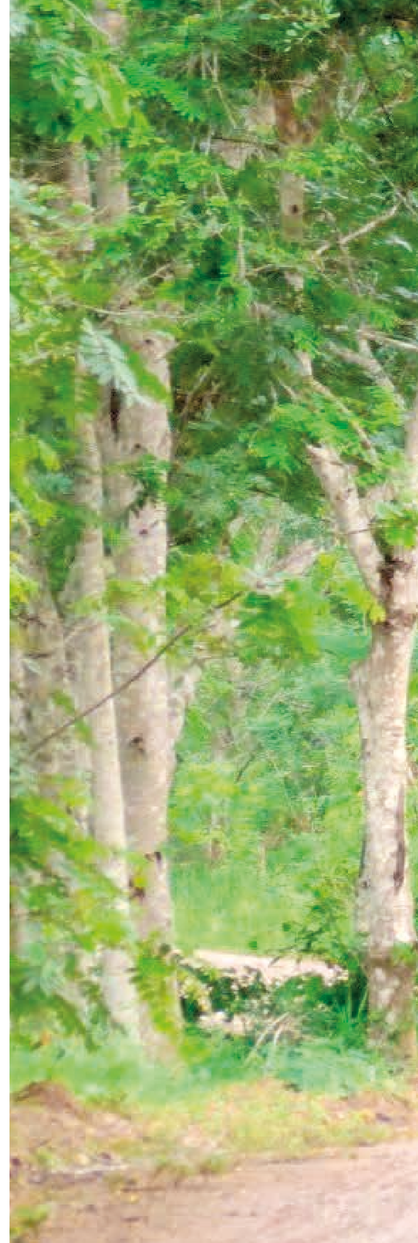
วันคุ้มครอง สัตว์ป่าแห่งชาติ

พลเรือตรีหญิง ทยิดา จินราวัต เรียบเรียง

จากปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งไม่เพียงจะทำให้เกิดความเสียหายและสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอันสมบูรณ์ หากแต่ยังเป็นการรุกล้ำทำลายถิ่นอาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด ขณะเดียวกันการล่าสัตว์ป่าผิดกฎหมายของมนุษย์ ยิ่งตอกย้ำการลดปริมาณสัตว์ป่าลงทุกที ทั้งการบุกรุกและการล่า ต่างก็ทำให้ชีวิตของสัตว์ป่าบางชนิดลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว จนต้องประกาศเป็น **"สัตว์ป่าสงวน"** บางชนิดถูกจับมาเพื่อการค้า บางชนิดต้องจบชีวิตและสูญสิ้นเผ่าพันธุ์ จึงเป็นที่มาของความต้องการที่จะอนุรักษ์สัตว์ป่าทั้งหลายให้ดำรงพันธุ์ต่อไป จึงกำหนดให้มี **"วันคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ"**

กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์ป่าในอดีต มีเพียงพระราชบัญญัติรักษาช้างป่า ร.ศ. ๑๑๙๙ (พ.ศ. ๒๔๔๓) เท่านั้น ยังไม่มีการคุ้มครองสัตว์ป่าอื่น ๆ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ รัฐบาลสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้ตรากฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าขึ้น คือพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยมีสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อครั้งดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้ทรงลงนามในพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๓ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๐๓ ใหม่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและได้ผลตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น โดยได้เปิดโอกาสให้เอกชนสามารถเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าบางประเภทได้ เพราะการเพาะเลี้ยงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้สัตว์ป่าคงอยู่ต่อไป อีกทั้งได้มีความตกลงระหว่างประเทศในการที่จะร่วมมือกันเพื่อสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าของท้องถิ่นอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญของโลก จึงปรับปรุงมาตรการในการสงวนและคุ้มครอง

สัตว์ป่าให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ และต่อมาได้ถือเอา**วันที่ ๒๖ ธันวาคมของทุกปี**เป็น **"วันคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ"** อย่างไรก็ตาม สัตว์ป่าในธรรมชาติยังถูกไล่ล่าและลดจำนวนลงเรื่อย ๆ ภารกิจของผู้มีหน้าที่ในการปกป้องชีวิตสัตว์ป่ามีมากขึ้น การทำงานเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ลำพังเพียงเจ้าหน้าที่ไม่สามารถจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ประสานความร่วมมือกันทั้งจากภาครัฐและเอกชน ประชาชน เยาวชน และองค์กรเอกชนต่าง ๆ

การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงห่วงใยและมีพระราชปณิธานอันแรงกล้า ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยทรงปลูกฝังให้ชาวบ้านมีความรักและหวงแหนผืนป่า และสัตว์ป่า ดังปรากฏในพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่พระองค์ได้เสด็จทรงงานในท้องถิ่นทุรกันดารมาโดยตลอด

กองทุนฯ คน ช้างป่า ต้องอยู่ร่วมจึงอยู่รอด

นายสิทธิชัย บรรพต / หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว

เพราะทุกชีวิตมีหน้าที่ มีพลังในการเกื้อกูลกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน

ปรากฏการณ์อันเหนือการคาดเดาของโลก-ธรรมชาติ นั้น นับเป็นหนึ่งในอจินไตยทั้งสี่ ที่องค์พระบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงตรัสไว้

สวัสดีครับ ท่านผู้อ่านที่เคารพ ปฐมบทของการพูดคุยและพบกันในฉบับนี้ ผมขอเริ่มต้นด้วยพุทธวจนะ อันทรงคุณค่าเพื่อเป็นการปลุกย้ำสำนึกแห่งดวงปัญญาของเราท่านทั้งหลาย ให้ได้ผ่อนคลายจากความทุกข์วิตกต่าง ๆ ซึ่งก็ถือว่าเป็นหนทางหนึ่งครับ ที่จะช่วยจรรโลงจิตใจให้รู้สึกดีขึ้นได้จากสถานการณ์ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด โดยเฉพาะขอบเขตความรับผิดชอบของเขาสอยดาว วันนี้ปัญหาเรื่องสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่ ดูเหมือนจะรุกคืบและทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกที

ปรากฏการณ์ดังกล่าวถือเป็นการทวงคืนของธรรมชาติหรือเปล่า ผมเชื่อว่าเราท่านทั้งหลายก็คงไม่มีใครจะสามารถอธิบายในมูลเหตุของความจริง และความเป็นไปได้ทั้งหมด หลายคนในพื้นที่ของผืนป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด กำลังประสบชะตากรรมเดียวกัน นั่นคือความหวาดหวั่นไม่มั่นใจในคชภัยที่อยู่ใกล้ตัว เฉพาะในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ปัญหาดังกล่าวได้ก้าวล่วงเข้าสู่ปีที่ ๕ กับจำนวนช้างป่าที่เพิ่มขึ้นถึง ๘๒ ตัว ดังนั้นมาตรฐานการป้องกันเฝ้าระวังทั้งในเชิงรุกและเชิงรับที่มีอยู่แล้วก็ต้องปรับต้องเปลี่ยนพัฒนาต่อยอด เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา เช่น

แนวคูกันช้างที่มีมาแล้ว ๗๑ กิโลเมตร ซึ่งถือว่าเป็นปราการชั้นดีที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนได้มาก แต่เมื่อช้างป่ามีพฤติกรรมในการหากินที่รุกคืบชุมชนเพิ่มขึ้น การขุดแนวคูกันช้างจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องจัดทำเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งในปัจจุบันกำลังดำเนินการอีก ๑๗.๔ กิโลเมตร

ส่วนยุทธวิธีเชิงรุกนั้น อย่างที่กล่าวไว้ในเบื้องต้นครับ บนพื้นฐานของการเรียนรู้ที่จะอยู่รอดร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า วันนี้จึงไม่ใช่ปัญหาของใคร คนใดคนหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งเสียแล้ว เพราะตราบใดที่สังคมหนึ่งยังเป็นทุกข์ อีกสังคมหนึ่งก็ย่อมจะสุขอยู่ได้

ไม่นาน ซึ่งถือว่ามันเป็นพื้นฐานจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ที่สำคัญยิ่งต่อการนำมาซึ่งความเกื้อกูลระหว่างกัน เพราะฉะนั้นในทุกเหตุการณ์ที่มีการสูญเสีย การโอบเอื้อและความเห็นอกเห็นใจจากสังคมรอบข้าง จึงถือเป็นขวัญกำนัลอันทรงคุณค่าที่จะช่วยบรรเทาความทุกข์โทมนัสลงได้

ดังนั้น เมื่อนายอนุชา อินทศร พ่อบ้านพ่อเมืองอำเภอสอยดาวได้มีแนวความคิดในการจัดตั้งกองทุนคนรัก(ษ์)ช้างเขาสอยดาว ผ่านความเห็นชอบจากทุกหัวหน้าส่วนราชการเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ การระดมทุนครั้งแรกจึงถูกกำหนดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ณ วัดปะตงวนารามและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนตลอดพี่น้องประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี ซึ่งงานนี้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี นายวิทูรัช ศรีนาม ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานด้วยความห่วงใย และในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมา กองทุนคนรัก(ษ์)ช้างฯ ได้มีส่วนช่วยเหลือในภารกิจการเฝ้าระวังผลักดันช้างป่าในรูปแบบต่าง ๆ หลายรายการ เช่น การสนับสนุนอุปกรณ์ภาคสนามแก่กลุ่มราษฎรจิตอาสาฯ สนับสนุนการขุดซ่อมแซมคูกันช้างในพื้นที่ ตลอดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและเสียชีวิตจากการถูกช้างป่าทำร้าย จำนวน ๒ ราย ซึ่งเกิดขึ้นในท้องที่ตำบลทับช้างและตำบลทรายขาว

การเกิดขึ้นเพื่อดำรงอยู่ของกองทุนในสถานการณ์ปัจจุบันย่อมหมายถึงความสัมพันธ์อันแนบแน่นประการหนึ่งของผู้คนในพื้นที่ ที่ต่างได้รับรู้ รับเห็นในปัญหามาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ดังนั้นการได้เป็นส่วนหนึ่งในอันที่จะช่วยเยียวยาความรู้สึกของเพื่อนพ้องผู้ทุกข์ร้อนร่วมแผ่นดินด้วยกำลังทุนทรัพย์ตามศรัทธาก็ย่อมสำคัญได้ว่าเป็นหนึ่งกัลยาณมิตรผู้ร่วมพิทักษ์รักษาในความรู้สึกของผู้คนอันเป็นรากของสังคมที่สำคัญยิ่งจากสภาพการณ์ของความหวาดหวั่นระวังภัยที่ยังคงปกคลุมในหลายพื้นที่รอบแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว นายสิทธิชัย บรรพต ในฐานะหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฯ ผู้รู้ซึ้งถึงปัญหาและเข้าใจในความสำคัญของกลุ่มราษฎรจิตอาสาเป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ถึง

๑๒๑ คน ด้วยราษฎรจิตอาสาแต่ละกลุ่มต่างเป็นกำลังสำคัญที่ต้องทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ดังนั้นการสร้างขวัญกำลังใจเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาในภารกิจหน้าที่ดังกล่าว จึงเป็นความสำคัญอันมิอาจจะละเลยได้ด้วยเช่นกัน

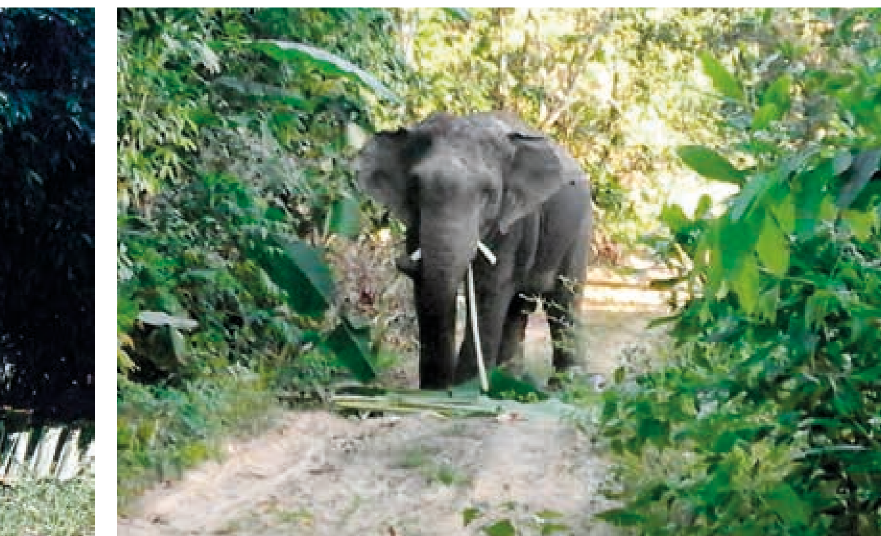

ปัจจุบัน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้ให้การยอมรับและประกาศจัดตั้งเป็นกลุ่มราษฎรจิตอาสาสมัครพิทักษ์ป่าเขาสอยดาวด้วยความถูกต้องตามกรอบระเบียบของทางราชการ และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ (ศรีราชา) ยังได้จัดทำโครงการกรมธรรม์ประกันชีวิตให้กับสมาชิกกลุ่มจิตอาสาในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ด้วยความห่วงใย และด้วยความเป็นผู้เสียสละอันโดดเด่นในภารกิจหน้าที่ของกลุ่มราษฎรจิตอาสาสมัครพิทักษ์ช้างป่าเขาสอยดาว (ชุดคิชฌกูฏ) ในรอบ ๑ ปีที่ผ่านมา คุณความดีดังกล่าวจึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ นำมาซึ่งความภาคภูมิใจในพันธกิจของกลุ่มคนจิตอาสาเป็นอย่างยิ่ง

"กับความรู้สึกอันหลบเร้น แต่ทรงพลังยิ่งใหญ่ในหัวใจของคนจิตอาสา สังคมอยู่ได้ เราอยู่ได้"

ทิ้งบนภูผา เก็บในมหานที

นายสัตวแพทย์ภัทรพล มณีอ่อน / สัตวแพทย์ประจำกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เริ่มชินตากันนะครับ กับภาพสัตว์ทะเล เช่น เต่าติดอวน ม้าน้ำพันที่ปั่นหู ปูเสฉวนในปลากระป๋อง พะยูนถูกอวนบาด และโลมาที่พบขยะอยู่ในท้อง ภาพเหล่านี้ไม่ต่างกันกับ กวางกินขยะ กระป๋องติดขาเก้ง นกที่มีท่อสวมอยู่ที่ปาก เพราะเหตุการณ์เช่นนี้ ล้วนทำให้สัตว์ทุกข์ทรมานก่อนที่จะเสียชีวิตทั้งสิ้น คำถามที่ตามมาคือ ขยะมาได้อย่างไร ถ้าในป่าในสถานที่ท่องเที่ยว เราก็พอเดาออก แต่ขยะในทะเลละ มาจากไหน

เวลาที่เราเห็นขยะตามหาดทราย ท้องทะเล หรือบนเกาะ เราก็มักจะคิดกันว่าชาวเกาะที่นี่เค้าทิ้งขยะกันเยอะจัง ไม่รักษาความสะอาดกันเหรอ ซึ่งแท้จริง ไม่มีใครเค้าทุบหม้อข้าวตัวเองหรอกครับ ขยะพวกนี้ มาจากทุกทิศ จากเมืองใหญ่ที่ทิ้งกัน พอฝนตกก็ไหล

ล้นลงท่อน้ำบ้าง น้ำท่วมไหลลงลำคลอง แม่น้ำ พาออกปากแม่น้ำบ้าง จนลอยมาถึงทะเล บ้างก็ลอยมากับคลื่นใต้น้ำ ก็ลอยซัดมาจนถึงเกาะนี่แหละ บางพื้นที่นั่งเรือออกจากฝั่งไปสักกิโลเมตร ก็จะเห็นเป็นแพขยะจำนวนมาก ไม่น่าเชื่อใช่ไหมครับ มาจากบกทั้งนั้น เพราะฉะนั้น เราเองนี่แหละที่อยู่บนบกล้วนมีส่วนในการรับผิดชอบขยะในทะเลทั้งสิ้น

ถามกลับมาว่า แล้วเราจะได้รับผลกระทบอะไรกับขยะในทะเล ทะเลออกจะกว้างใหญ่ รู้ไหมครับว่าขยะอันตรายในทะเล คือ เศษพลาสติก ขยะพวกนี้แม้จะถูกคลื่นซัดจนแหลกแตกตัวเป็นชิ้นเล็กจิ๋วเป็นไมโครพลาสติก ก็ทำอันตรายสัตว์น้ำได้ทุกวิธี ยิ่งสัตว์ทะเลที่กินขยะพลาสติกเข้าไปแล้วนั้นก็จะถูกย่อยเป็นนาโนพลาสติกซึ่งเล็กมาก ๆ ตัวนี้แหละ เมื่อเราทานสัตว์ทะเลที่มีนาโนพลาสติกอยู่ในตัวสัตว์ นาโนพลาสติกก็จะไปอุดตันที่ไตของเรา หรือตามเนื้อเยื่อต่าง ๆ ของร่างกายก่อให้เกิดโรคและอาการเจ็บป่วยต่อร่างกายที่ยากต่อการหาสาเหตุและการรักษา

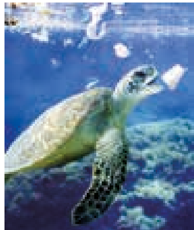
“ถ้าเป็นในป่า สัตว์ป่าเดินมาหาขยะ มารื้อค้นคุ้ยเขี่ย เพราะคนไปให้อาหารสัตว์ป่าจนเสียนิสัย แต่ในทะเลนี่ ขยะลอยไปเข้าปากสัตว์น้ำ ผมไม่รู้นะ ว่าเต่า ปลาเวลาพลาสติกเข้าปากเขานี่ เขาคายออกมาไม่ได้ เพราะเวลาเค้ากินอาหารพวกหญ้าทะเลหรือสัตว์ขนาดเล็ก ๆ

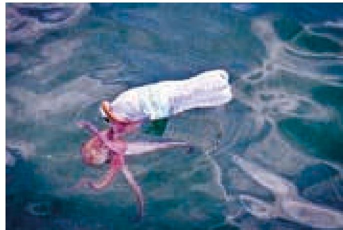
ขยะก็มักจะลอยเข้าไปด้วย ยิ่งน้ำทะเลที่มีความเค็มทำให้สัตว์ทะเลแทบไม่รู้ตัวเลยว่ากินอะไรเข้าไปบ้าง พอมันเข้าไปอยู่ในท้องสัตว์ทะเลมาก ๆ ก็จะแน่น กินอะไรไม่ได้ แล้วเมื่อปริมาณมากเข้า ๆ ก็กดทับให้หายใจไม่ออก ตายเลยนะครับ ซึ่ง ณ เวลานี้การตายของเต่าหนึ่งตัวมันไม่ใช่แค่เต่าหนึ่งตัว แต่มันคือสัตว์ ๑ พันธุกรรมที่หายไป "ประเมินค่ามิได้"

ท้ายที่สุด ผลร้ายก็ย้อนมาทำลายตัวเรานี่แหละครับ เพราะฉะนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรที่ "ผมทิ้งขยะที่กรุงเทพฯ แล้วมาเก็บขยะชิ้นนั้นที่ทะเล" ส่วนชาวบ้านที่อยู่ตามเกาะ ชายหาด ล้วนต้องมาเก็บขยะที่เค้าไม่ได้เป็นคนทิ้งทั้งนั้น การท่องเที่ยวตามชายหาด ท้องทะเล โดยเฉพาะเกาะต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่พวกเราต้องให้ความสำคัญ ควบคู่ไปกับการจัดการการใช้ขยะที่เหมาะสม โดยเฉพาะการใช้พลาสติกซึ่งพลาสติกเราเองมักมองว่าเป็นผู้ร้าย เพราะย่อยสลายยาก ทำลายยาก แต่รู้ไหมว่า พลาสติกถูกสร้างมาให้ทดแทนและลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เราจึงต้องทำอย่างไรให้พลาสติกกลายเป็นพระเอกเหมือนกับแสงอาทิตย์ ซึ่งนั่นก็คือการใช้ให้คุ้มค่า ใช้มากกว่าหนึ่งครั้ง และเน้นการใช้พลาสติกหรือวัสดุที่ใช้ได้หลายครั้ง เช่น แก้วพลาสติกอย่างหนา หลอดดูดน้ำสเตนเลส ถุงผ้า หรือแม้กระทั่งปิ่นโตใส่อาหาร จะเป็นภาพที่งดงามมากถ้าตามบ้านเรือนมีราวตากถุงพลาสติกอยู่ข้าง ๆ ราวตากผ้า เราต้องช่วยกันและเริ่มต้นที่เรา อย่าไปสนใจว่าใครจะทำหรือไม่ทำ ขอให้แค่เราทำก็พอ ตอนนี้ท่านพลเอก สุรศักดิ์

กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีนโยบายในการจัดการขยะ คัดแยกขยะในหน่วยงานต่าง ๆ รณรงค์ไม่ให้มีการใช้ถุงพลาสติกในพื้นที่ป่า และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นายธัญญา เนติธรรมกุล ได้ดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐมนตรี ชื่อโครงการว่า “ขยะคืนถิ่น” คือใครที่มาเที่ยวป่าหรือพื้นที่อนุรักษ์ ก็ให้นำขยะกลับไปด้วย โดยบริเวณด่านทางออกก็จะมีจุดรับขยะเพื่อจับสลากมาแลกของขวัญ สร้างจิตสำนึกและสร้างความสนุกสนานให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ถึงแม้ว่าระบบการจัดการขยะตามเกาะต่าง ๆ จะมีระบบการจัดการที่ดีอยู่แล้ว ถ้ามีคนไปเที่ยวมาก ๆ ระบบการจัดการระบายขยะทำไม่ทัน ตรงจุดนี้เองที่เราสามารถรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวที่มาตามเกาะต่าง ๆ สามารถนำโครงการขยะแลกของขวัญนี้ไปใช้ได้ หรือจะใช้เป็นส่วนลดค่าโดยสารเรือให้กับนักท่องเที่ยวที่นำขยะกลับมาทิ้งบนฝั่ง

ตอนนี้รู้แล้วใช่ไหมละครับ ว่าเราเองเป็นทั้งผู้มีส่วนได้และผู้มีส่วนเสียคู่กัน ถ้าเราเตรียมพร้อมและทำตรงนี้ได้ดี พื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ที่เป็นป่ารักษาสมดุลของภัยธรรมชาติ เป็นตัวกรองขยะและสิ่งปฏิกูลไม่ให้ไหลลงทะเล เป็นแหล่งน้ำจืดและแหล่งอากาศบริสุทธิ์ เป็นพื้นที่หลักในการหล่อเลี้ยงรักษาสมดุลทั้งธุรกิจท่องเที่ยว เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ภายใต้กรอบโครงการระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) จะเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจของประเทศ ก่อเกิดความสมดุล มั่งคั่ง และยั่งยืน

ฤ ต้องใช้ไม้แข็ง: ไม้ที่ ๑ จับย้ายช้าง

นายไสว วังหงษา ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า / เรื่อง

"

ทำไมช้างภาคตะวันออกนี่
จึงมีแต่ปัญหา !
ที่อื่นช้างมีมากกว่านี้
ไม่เห็นมีปัญหา
เหมือนภาคตะวันออกเลย

"

นั่นคือคำพูดของผู้บริหารระดับสูง ที่เคยกล่าวกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะกับเจ้าหน้าที่จากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน

เป็นคำพูดที่แสดงออกถึงความเอือมระอาที่ผู้บริหารต้องคอยมานั่งตอบคำถามสื่อมวลชน ที่ถามทางแก้ทุกครั้งที่ช้างออกไปสร้างปัญหากับชุมชนที่อยู่รอบป่า ซึ่งก็พอเข้าใจได้ว่า ครั้งที่แล้วก็ตอบไปแล้ว แล้วทำไมปัญหายังเกิดอีกซ้ำ ๆ ซาก ๆ

นั่นเป็นเพราะการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่าที่ผ่านมาเป็นการแก้ที่ **"อาการ"** หาได้แก้จาก **"ต้นเหตุของอาการ"** ไม่ ปัญหาจึงยังคงเหมือนเดิม เพียงแต่ต่างสถานที่ คำตอบจึงยังคงเหมือนเดิม สังคมจึงไม่ได้อะไรใหม่ ๆ จากวิธีการแก้ปัญหาที่ผ่าน ๆ มา

ลองมาดูกันนะครับ ช้างไม่ได้เยอะกว่าพื้นที่อื่นก็จริง แต่ทำไมช้างภาคตะวันออกจึงมักเป็นข่าวทางสื่อสารมวลชนอยู่บ่อย ๆ

วันช้างไทย วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ปีนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เผยแพร่ตัวเลขช้างป่าที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ๑๕ กลุ่มป่าหลัก จำนวน ๓,๒๔๑ ตัว มีจำนวนปรากฏตามตาราง

ที่	กลุ่มป่า	จำนวนช้าง (ตัว) ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ [๑]	พื้นที่ (ตร.กม.) [๒]	พื้นที่ใช้สอย (ตร.กม.) ต่อตัว	จำนวนช้าง (ตัว) ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ [๓,๔]	แนวโน้มประชากร
๑	กลุ่มป่าตะวันตก	๖๔๒-๗๓๔	๒๐,๐๘๖.๙๗	๒๗.๓๗-๓๑.๒๙	๕๑๗ (๙)	+๒๔-๔๒%
๒	กลุ่มป่าแก่งกระจาน	๔๘๗-๕๐๐	๔,๘๔๘.๙๑	๙.๗-๙.๙๖	๑๖๖ (๓)	+๑๙๓-๒๐๑%
๓	กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่	๕๐๑	๖,๕๐๐.๑๓	๑๒.๙๗	๔๐๐ (๓)	+๒๕%
๔	กลุ่มป่าภูเขียว-น้ำหนาว	๔๘๙	๘,๑๕๕.๑๕	๑๖.๖๘	๓๘๐ (๔)	+๒๙%
๕	กลุ่มป่าตะวันออก	๔๒๓	๓,๖๔๘.๐๙	๘.๖๒	๑๔๐ (๓)	+๒๐๒
๖	กลุ่มป่าฮาลา-บาลา	๑๐๐-๑๔๐	๑,๘๖๗.๓๓	๑๓.๓๔-๑๘.๖๗	๗๕ (๒)	+๓๓-๘๗%
๗	กลุ่มป่าทุ่งแสลงหลวง ภูเมี่ยง-ภูทอง	๖๐-๑๐๐	๓,๙๐๘.๒๗	๓๙.๐๘-๖๕.๑๔	๒๕ (๒)	+๑๔๐-๓๐๐%
๘	กลุ่มป่าคลองแสง-เขาสก	๑๐๐	๕,๔๕๓.๖๒	๕๔.๕๔	๖๒ (๕)	+๖๑%
๙	กลุ่มป่าลุ่มน้ำปาย-สาละวิน	๕๐	๙,๐๓๒.๒๗	๑๘๐.๖๕	๑๗ (๒)	+๑๙๔%
๑๐	กลุ่มป่าแม่ปิง-อมก๋อย	๕๐	๔,๗๕๕.๖๖	๙๕.๑๑	๕๔ (๒)	-๗.๔%
๑๑	กลุ่มป่าภูพาน	๔๘	๒,๙๑๙.๗๓	๖๐.๘๓	๒๗ (๒)	+๗๘%
๑๒	กลุ่มป่าศรีลานนา-ขุนตาล	๓๖	๗,๓๒๘.๖๘	๒๐๓.๕๗	๐	?
๑๓	กลุ่มป่าพนมดงรัก-ผาแต้ม	๓๐	๓,๐๑๐.๐๐	๑๐๐.๓๓	๐	?
๑๔	กลุ่มป่าดอยภูคา-แม่ยม	๒๐	๘,๓๔๐.๓๑	๔๑๗.๐๒	๒ (๑)	+๙๐๐%
๑๕	กลุ่มป่าชุมพร	๒๐	๒,๖๖๕.๓๑	๑๓๓.๒๗	๑๐ (๑)	+๑๐๐%

หมายเหตุ: ๑. https://news.thaipbs.or.th/content/270939
๒. http://www.dnp.go.th/wildlife_it/n_web/search2.php
๓. http://forprod.forest.go.th/forprod/frs-research/research_file_folder/Full_PDF_t1467082639.pdf
๔. ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนพื้นที่อนุรักษ์ที่มีการรายงานตัวเลขช้างป่า

จากตารางจะเห็นได้ว่า กลุ่มป่าตะวันออก ช้างมีประชากรมากเป็นอันดับ ๕ ของประเทศ รองจากกลุ่มป่าตะวันตก กลุ่มป่าแก่งกระจาน กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ และกลุ่มป่าภูเขียว-น้ำหนาว ตามลำดับ

แต่ถ้าดูพื้นที่ป่าที่ให้ช้างแต่ละตัวได้ใช้สอย ได้อยู่อาศัยแล้ว ลำดับของพื้นที่จะกลับหัวทันที

กลุ่มป่าภาคตะวันออก มีพื้นที่ป่าให้ช้างได้ใช้สอยต่อตัวจำนวน ๘.๖๒ ตร.กม. ซึ่งเป็นตัวเลขพื้นที่ป่าที่น้อยที่สุดในประเทศไทย พื้นที่กลุ่มป่าอื่นช้างแต่ละตัวมีพื้นที่ให้ใช้สอยได้อยู่ระหว่าง ๙.๗ - ๔๑๗.๐๒ ตร.กม.

ตัวเลขนี้บอกอะไรแก่เรา

ในการสร้างบ้าน หรือหาที่อยู่อาศัย หรือการสร้างสำนักงาน หรือการจัดงานมหกรรมแสดงสินค้า ประเด็นแรกที่ต้องพิจารณาเลยคือ พื้นที่ใช้สอย ว่ามีขนาดเท่าใดเพียงพอต่อสมาชิก หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการหรือไม่ ไม่ใช่มีพื้นที่นิดเดียว แต่สมาชิกหรือกิจกรรมมีมาก จะเกิดปัญหาคนล้นบ้าน หรืองานล้นสำนักงาน ซึ่งกรมอุทยานฯ และกรมป่าไม้ก็เคยเกิดปรากฏการณ์ ใช้ระเบียงตึกเป็นที่นั่งทำงาน หรือใช้ตู้คอนเทนเนอร์ดัดแปลงเป็นสำนักงาน หรือแม้แต่ตามโรงพยาบาลบางแห่งที่ต้องนำคนป่วยมารักษากันนอกห้องรักษาพยาบาล ก็เพราะพื้นที่ใช้สอยไม่เพียงพอต่อภารกิจ เกิดภาวะงานล้นห้อง คนล้นโรงพยาบาล ก็เคยมีให้เห็นมาแล้ว

ป่าก็เช่นเดียวกัน พื้นที่ใช้สอยยิ่งมากโอกาสที่ช้างจะออกไปนอกพื้นที่ใช้สอยย่อมน้อย ในทางกลับกันพื้นที่ใช้สอยยิ่งน้อยโอกาสออกนอกพื้นที่ยิ่งมาก ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะมีภาพของช้างป่าภาคตะวันออกฝูงละ ๕๐ - ๗๐ ตัว ยั้วเยี้ยอยู่นอกป่า

แต่ที่น่าแปลกเป็นอย่างยิ่งก็คือ ถ้ามีพื้นที่ใช้สอยมากแล้ว ช้างยังออกไปนอกป่าอีก นี่ซิน่าคิด

๘.๖๒ ตร.กม. ต่อตัว ปัญหายังมากมายขนาดนี้ ถ้าช้างเพิ่มประชากรขึ้นอีก ซึ่งภาคตะวันออกมีตัวเลขการเพิ่มอยู่ที่ปีละ ๗ - ๙.๘๓% ถามว่าช้างอยู่ได้มั้ย คำตอบคืออยู่ได้ครับ แต่ปัญหาความขัดแย้งจะหนักขึ้นเป็นปฏิภาคโดยตรงกับจำนวนช้าง เนื่องจากพื้นที่ใช้สอยของช้างในป่าตะวันออกจะลดลงตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตอนที่สยามเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ ใน ปี พ.ศ. ๒๔๖๐ นั้น ข้อมูลฝ่ายสัมพันธมิตรระบุว่า สยามมีประชากร ๘.๕ ล้านคน พื้นที่ประเทศ ๑๙๕,๐๐๐ ตารางไมล์ (๕๐๕,๐๔๗.๖๘ ตร.กม.) ดังนั้น จึงมีความหนาแน่น ๑๖.๘๓ คนต่อ ตร.กม. หรือมีพื้นที่เฉลี่ย ๕๙,๔๑๗.๓๗ ตร.กม. ต่อประชากร ๑ คน อีก ๑๐๐ ปีต่อมา คือเมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อมูลของกรมการปกครองระบุว่าไทยหรือสยามในอดีต มีประชากรทั้งสิ้น ๖๖.๑๙ ล้านคน จึงมีความหนาแน่น ๑๓๑.๐๖ คนต่อ ตร.กม. หรือมีพื้นที่ต่อประชากร ๑ คนเท่ากับ ๗,๖๓๐.๒๗ ตร.กม. จะเห็นว่าตัวเลขความหนาแน่นของประชากรไทยเพิ่มขึ้น ๖๗๘.๗๑% หรือพื้นที่ต่อประชากร ๑ คนของไทยต่างกันมากระหว่าง หลักหมื่น กับหลักพัน ในช่วง ๑๐๐ ปีที่ผ่านมาเราก็ยังอยู่ได้ แต่ปัญหาที่ไม่เคยเกิด หรือไม่เคยรู้จักในสมัย ๒๔๖๐ เช่น น้ำท่วมพระนคร ดินถล่มทับหมู่บ้าน อากาศไม่เป็นมิตรต่อสุขภาพของคน น้ำเสีย การเดินทางในบางกอกต้องใช้วิธีการมุดใต้ดินเหมือนปลวก (MRT) หรือลอยฟ้าไปในอากาศ (BTS) กลายเป็นปัญหาที่คนในสมัย ๒๕๖๐ นี้ คุ้นชิน นี่ก็เพราะประชากรที่เพิ่มขึ้น หากนำปัญหาเหล่านี้ไปบอกกับคนในสมัย ๒๔๖๐ นั้น ท่านคงว่าเรา "เพี้ยน"

ช้างกับพื้นที่ป่าก็เช่นเดียวกัน ขนาด ๘.๖๒ ตร.กม. ต่อตัว ในปัจจุบัน ปัญหายังรุนแรงขนาดนี้ แล้วถ้า ๗.๖๒, ๖.๖๒, ๕.๖๒...... ปัญหาจะรุนแรงมากขึ้นขนาดไหน มันคือระเบิดเวลาลูกใหญ่เลยทีเดียว ปัจจุบันนี้ช้างป่าได้ออกนอกพื้นที่ป่าตะวันออกไปไกลกว่า ๕๐ กม. จากแนวเขตป่าแล้ว

"แล้วเจ้าหน้าที่ไม่ทำอะไรกันเลยหรือ"

คำตอบคือ "ทำครับ" และ "ทำมากด้วย มีตัวเลขยืนยันสนับสนุน"

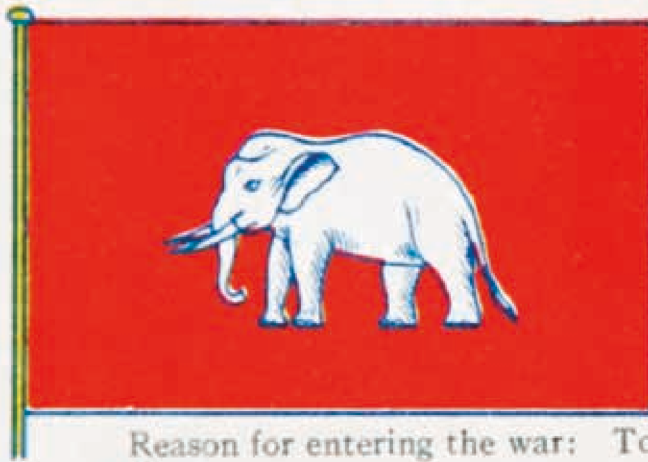
สมัยที่ผู้เขียนดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีวิจัยสัตว์ป่าฉะเชิงเทรา ช่วง พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๕๓ ได้สุมหัว (Brainstorming) กับน้อง ๆ ผู้ช่วยนักวิจัยประจำสถานีฯ ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่เพิ่งจบการศึกษา วิชาการยังไม่มัวหมองเปรอะเปื้อน ด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ จึงเป็นความคิดใส ๆ ของคนรุ่นใหม่ที่มุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ของการแก้ปัญหา รวมทั้งการป้อนคำถามการแก้ปัญหาช้างป่าอ่างฤาไนกับน้อง ๆ เด็ก ๆ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่ม "ผ้าขาว" ที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติของป่าตะวันออก หวังว่าคำตอบจากคนรุ่นใหม่จะเป็นแนวทางให้คนรุ่นเก่าที่อาจมองข้าม "วิธีการปากคอก" ได้หวนกลับมาคิด

มาตรการทั้งหมดที่รวบรวมได้จำแนกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวช้าง และส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อยู่อาศัยของช้าง ซึ่งผู้เขียนได้เคยรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในแวดวงวิชาการแล้วเมื่อปี ๒๕๕๑

เวลาผ่านไป ๑๐ ปี ๑๖ มาตรการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อยู่อาศัยของช้างที่เคยเสนอนั้น ปัจจุบัน ๓ มาตรการยังอยู่ในขั้นเตาะแตะ คือ (๑) การเปลี่ยนอาชีพของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากช้างแบบซ้ำ ๆ ซาก ๆ ในพื้นที่เกษตรกรรมเดิม ๆ (๒) ส่งเสริมให้ใช้บ่อน้ำบาดาลแทนที่จะเป็นสระน้ำที่เปิดโล่งในพื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ติดชายป่า (๓) ตัดทางขยายระยะสวนป่า ที่มีอยู่กว่า ๗ หมื่นไร่ โดยเฉพาะสวนป่าไม้ต่างถิ่น ที่ปลูกสมัยยึดคืนพื้นที่จากราษฎรในช่วงทศวรรษ ๒๕๓๐

ส่วนมาตรการอื่น ๆ ที่ผู้เขียนเคยใช้คำว่า "กลยุทธ์หนังช้าง" ซึ่งได้เผยแพร่ไว้ในวารสารมณีบูรพา ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒๑ หน้า ๖ - ๙ นั้น ทั้งภาครัฐ เอกชน ปัจเจกชน

SIAM

Government: Absolute monarchy
Ruler: King Chowfa Maha Vajiravudh
Area: 195,000 square miles
Population: 8,500,000
Date of entering the war: July 22, 1917
Commerce with Germany before the war:
Exports, $1,102,475; imports, $1,205,585 (1914)
Greatest exports: Cattle, teak, gold

Reason for entering the war: To maintain the rights of small nations.

Siam is the only absolute monarchy in the ranks of the Allies who are fighting to overthrow despotism and establish democracy. Feudalism is still in existence in the kingdom.

และ NGOs โดยเฉพาะมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้ร่วมกันคนละไม้คนละมือจัดกิจกรรมตามวิถีทางที่ตนเองถนัด ต้องเรียกว่าเฮละโลกันเข้าไปดำเนินการเลยทีเดียวก็ว่าได้

เป็นเรื่องน่ายินดีว่า การประเมินศักยภาพของพื้นที่ล่าสุด พบว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไนมีพื้นที่เหมาะสมมากสุดต่อการเป็นที่อยู่อาศัยของช้างป่า (optimal habitats) เพิ่มขึ้นจาก ๓๖.๖๑% ในการประเมินปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็น ๗๐% ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือเพิ่มขึ้นปีละ ๒.๐๙% อันนี้ล้วนเป็นผลพวงจากการร่วมแรงร่วมใจกันฟื้นฟูพื้นที่อยู่อาศัยของช้างป่าด้วยกลยุทธ์หนังช้างล้วน ๆ

ส่วนมาตรการที่เกี่ยวข้องกับตัวช้างนั้น ยังไม่มีผู้ใดกล้าแม้แต่จะคิดแตะในมาตรการที่เคยเสนอไว้ ด้วยไม่อยากเปลืองตัว สู้อยู่เฉยๆ แก้ที่อาการเฉพาะหน้าไปวัน ๆ ซื้อเวลาไว้ก่อนดีกว่า เพราะช้างเป็นสัตว์ธรรมดา ที่ไม่ธรรมดาสำหรับประเทศไทย อย่างน้อย ๆ

๑. ช้างก็มีกฎหมายถึง ๔ ฉบับรองรับสถานะและกำลังจะมี พ.ร.บ. เป็นของตัวเอง ชื่อ พระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. .... ที่อยู่ระหว่างรับฟังความคิดเห็น ซึ่งสัตว์ชนิดอื่น ๆ หามีไม่

๒. ช้างมีวันสำคัญของตัวเองคือ วันช้างไทย ตรงกับวันที่ ๑๓ มีนาคมของทุกปี

๓. ช้างเป็นสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์ของชาติ ที่กว่าจะได้มาก็หืดขึ้นคอ ต้องต่อสู้กับชาติที่มีช้างและอยากจะใช้เป็นสัญลักษณ์เหมือนกัน แต่ไทยอาศัยความได้เปรียบมากกว่าตรงที่เราเคยยกสัตว์ชนิดนี้ขึ้นไว้บนผืนธงชาติ ที่รับรู้และยอมรับกันทั่วโลก โดยเฉพาะช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ ธงชัยเฉลิมพล ซึ่งเป็นไตรรงค์มีช้างเผือกอยู่ตรงกลางได้โบกสะบัดกลางกรุงปารีสของฝรั่งเศส

๔. ช้างเกี่ยวข้องกับเสาหลักของชาติ คือสถาบันกษัตริย์และสถาบันศาสนา

๕. ช้างเป็นสัตว์ที่เคยเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต และผูกพันกับคนในประเทศ จากภาษา วัฒนธรรมและความเชื่อ

๖. ช้างมีโรงเรียนและโรงพยาบาล เป็นการเฉพาะ

๗. ช้างเป็นสัตว์ที่มีกลุ่มคนหรือองค์กร คอยดูแล ช่วยเหลือ มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสัตว์ชนิดอื่น

๘. .....ฯลฯ.....

นั่นคือเหตุผลหลัก ๆ ที่ทำให้การทำงานเกี่ยวกับตัวช้างมีความกดดัน จากการจ้องถล่ม จากการจับตา และจากการคาดหวังของคนในสังคมสูง หากพลาดพลั้งอาจเสียอนาคตได้ง่าย ๆ หลายคนจึงไม่อยากเปลืองตัวที่จะไปเล่นกับตัวช้าง

แต่การเล่นกับถิ่นที่อยู่อาศัยของช้างนั้น ในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน น่าจะถึงจุดอิ่มตัวแล้ว คือไม่สามารถขยายหรือเพิ่มพื้นที่เหมาะสมมากสุดต่อการเป็นที่อยู่อาศัยของช้างป่า จาก ๗๐% ออกไปได้อีก เนื่องจากสภาพของพื้นที่ที่เหลือล้วนเป็นเขาสูงชัน อันไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัยของสัตว์ใหญ่ ซึ่งอ่างฤาไนมีพื้นที่สูงชันอยู่ประมาณ ๒๐ - ๓๐% ที่ไม่เคยพบว่ามีร่องรอยการใช้ประโยชน์ของช้างโดยเฉพาะร่องรอยของกองมูล ซึ่งถ้ามีช้างเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ย่อมทิ้งกองมูลไว้เป็นหลักฐาน แม้ช้างจะจากไปนานแล้วก็ตาม เพราะช้างเป็นสัตว์ที่กินไป เดินไป ขี้ไป การไม่พบมูลช้างจึงสรุปได้ว่า ช้างไม่เคยเดินผ่านหรือเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่สูงชันดังกล่าวเลย

ดังนั้น ทางเลือกที่ยังพอมีคือ การรักษาสภาพพื้นที่เหมาะสมมากสุดต่อการเป็นที่อยู่อาศัยของช้างป่า ๗๐% นี้ให้คงสภาพไว้ตลอดเวลา อย่าให้เกิดประวัติศาสตร์ซ้ำรอยเหมือนในทวีปแอฟริกา ที่ประชากรช้างป่าที่เพิ่มขึ้นมาก ได้สร้างความเสียหายต่อสังคมของป่าจนยากที่จะเยียวยา

ทางเลือกกึ่งภาคบังคับในการแก้ปัญหาช้างป่าภาคตะวันออก ที่ไม่วันใดวันหนึ่งต้องลงมือทำ เพียงแต่จะรอให้ชุมชนล่มสลายก่อนแล้วค่อยทำ หรือทำก่อนที่ชุมชนจะล่มสลาย คือการจัดการกับตัวช้าง

"ตุ่มใส่น้ำที่มีการต่อท่อน้ำเข้าแล้วเปิดวาล์วทิ้งไว้ ในไม่ช้าน้ำจะไหลเข้าจนเต็มตุ่ม หากไม่มีการนำน้ำไปใช้หรือหากไม่ดำเนินการใด ๆ น้ำจะเริ่มล้นตุ่มแล้วไหลเรี่ยราด ทำให้น้ำสูญเปล่า ทางแก้ปัญหาไม่ให้น้ำที่มีปริมาณเกินนี้สูญเปล่า คือการเพิ่มขนาดของตุ่ม หรือการระบายน้ำไปใส่ภาชนะอื่น หรือการวิ่งไปควบคุมวาล์วบังคับให้น้ำไหลเข้าในปริมาณที่พอดี กับปริมาณน้ำที่ต้องการใช้บวกกับปริมาณน้ำที่ระเหยตามธรรมชาติ"

นั่นคือข้อความที่ผู้เขียนใช้เกริ่นนำการแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับตัวช้าง โดยเปรียบเทียบกับน้ำที่ไหลเข้าตุ่ม นั่นคือน้ำคือช้าง ตุ่มคือพื้นที่ป่า

ปัจจุบันนี้ ช้างภาคตะวันออกได้ออกไปเรี่ยราดอยู่นอกป่าเหมือนน้ำล้นตุ่มแล้ว ทางแก้คือ (๑) วิ่งไปปิดวาล์ว (๒) เบนท่อน้ำไปสู่ภาชนะอื่น หรือ (๓) ขยายตุ่มให้ใหญ่ขึ้น

"...ไม่มีดินผืนใดให้ไออุ่น เท่ากับดินที่คุณถือกำเนิด

ไม่มีดินผืนใดดูมั่นคง เท่ากับดินที่คุณลงสำมะโนครัว

ไม่มีดินผืนใดให้คุณเดิน เท่ากับดินที่คุณเดินตอนตั้งไข่..."

นั่นคือส่วนหนึ่งของบทเพลง แผ่นดิน จากวงคาราบาว ที่สื่อให้สังคม รัก หวงแหน และกตัญญูต่อแผ่นดินบ้านเกิด ที่ผู้เขียนอยากจะนำมาสื่อถึงช้างป่าภาคตะวันออก ที่กำลังออกไปเรี่ยราดอยู่นอกป่าในปัจจุบัน เช่นกัน

ในอดีตช้างทุกตัวที่ออกไปสร้างความเสียหายกับชีวิตและทรัพย์สินของคนนอกป่านั้น มีสถานะเป็นเพียง "ผู้บุกรุก" เมื่อถูกไล่ก็กลับเข้าป่า เมื่อเจ้าหน้าที่เผลอก็กลับออกไปอีก เมื่อออกมาบ่อยๆ นานวันเข้าก็คุ้นเคยกับพื้นที่ อยู่นานขึ้น ไม่ไล่ไม่กลับ จนสถานะกลายเป็น "ผู้อพยพ" เมื่อผู้อพยพอยู่นานวันเข้าก็เกิดปรากฏการณ์ ทิ้ง "รก (Placeta)" ให้กำเนิดลูกหลานที่ลืมตาอ้าปากขึ้นมาก็พบเห็นสภาพพื้นที่เกษตรกรรมสวนผลไม้ และชุมชนสิ่งปลูกสร้างแล้ว สถานะของลูกหลานจะกลายเป็น "ผู้ตั้งรกราก" ไปในทันที ปัจจุบันก็มีช้างให้กำเนิดลูกนอกพื้นที่ป่าแล้ว สถานะถัดไปคือ "ลงหลักปักฐาน" ตั้งที่อยู่ทำมาหากินเป็นหลักแหล่งในถิ่นเกิด

พื้นที่เกษตรกรรมจึงเป็นทั้ง ดินที่ (ลูกช้าง) ถือกำเนิด, ดินที่ (ลูกช้าง) เดินตอนตั้งไข่, และดินที่ (ลูกช้าง) ได้ลงสำมะโนครัว ของช้างรุ่นปัจจุบันแล้ว

จึงครบสูตรเลย นี่คือเงาทะมึนของวิกฤตปัญหาช้างป่าภาคตะวันออก ที่เมื่อลูกช้างโตขึ้นมาจนกลายเป็นผู้นำฝูงแล้วการผลักดันกลับเข้าป่า จะเป็นไปได้ยากลำบาก เพราะผู้นำไม่คุ้นชินกับการดำรงชีพในป่า เนื่องจากเกิดและโตในพื้นที่เกษตรกรรม ที่เป็น "แผ่นดินเกิด" เข้าตำรา **"จะให้ผมไปไหน ก็นี่มันบ้านเกิดผม"**

การจัดการกับตัวช้าง จึงควรดำเนินการกับช้างฝูงที่ให้กำเนิดลูกในพื้นที่เกษตรกรรมนี้ก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อทลายการตั้งรกรากและลงหลักปักฐานในพื้นที่เกษตรกรรม

การย้ายช้างทั้งฝูงไม่ใช่เรื่องใหม่ ศาสตร์นี้ได้ผ่านการลองผิดลองถูกมาจนสะเด็ดน้ำแล้วในทวีปแอฟริกา

ในอดีต ช้างแอฟริกามีการย้ายช้างเฉพาะตัวที่สร้างปัญหา หรือมีแนวโน้มที่จะสร้างปัญหา แต่ปัญหากลับเกิดกับตัวช้างที่ถูกจับย้ายเอง จนไม่สามารถดำรงชีวิตได้ในพื้นที่ที่นำไปปล่อย เพราะองค์ความรู้หรือประสบการณ์ของช้างแต่ละตัวไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ใหม่ที่ไม่เคยรู้จักคุ้นเคยมาก่อน ทำให้ช้างไม่สามารถอยู่ในพื้นที่ปลายทางได้ ภายหลังพบว่าการย้ายทั้งฝูงประสบความสำเร็จมากกว่า เพราะเป็นย้ายองค์ความรู้ หรือองคาพยพของฝูงไปด้วย เมื่อไปอยู่ในที่ใหม่ความเป็นสัตว์สังคมจะช่วยเหลือกันและกัน ทำให้รักษาประชากรไว้ได้ แม้ว่าจะลำบากในช่วงแรก ๆ แต่การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกแต่ละตัวจะช่วยกันขับเคลื่อนให้สามารถรักษาสถานะความเป็นฝูงช้างไว้ได้

ดังนั้น การย้ายช้างทั้งฝูง จึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในการ "เบนท่อน้ำไปสู่ภาชนะอื่น"

การจับและการย้ายช้างป่าสำหรับเมืองไทยไม่ใช่เรื่องใหม่ โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออก ที่จับย้ายช้างป่ากันเป็นว่าเล่น ตั้งแต่พลายสามพราน พรายถ่าง สีดอแก้ว สีดอแดง ที่จับแล้วจับอีก โดยไม่พบความสูญเสียต่อชีวิตและสุขภาพของทั้งคนผู้ปฏิบัติงานและช้างป่าแต่อย่างใด เจ้าหน้าที่จึงมีประสบการณ์ในระดับ

ที่สามารถเคลื่อนย้ายช้างเป็นตัว ๆ ได้เป็นอย่างดี ไม่เหมือนกับประเทศมาเลเซีย ที่ครั้งหนึ่งเคยจับช้าง ๘ ตัวในป่าแห่งหนึ่ง ปรากฏว่าตายไป ๗ ตัว

แต่การย้ายช้างตัวผู้ในพื้นที่ภาคตะวันออกที่ผ่านมานั้น ช้างไม่สามารถอาศัยอยู่ในพื้นที่เป้าหมายปลายทางของการย้ายได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องของอาณาเขต เรื่องของเจ้าถิ่น ที่ทำให้ช้างตัวผู้ที่ถูกจับย้ายอยู่ลำบาก จึงมักพบว่าช้างได้ออกไปนอกพื้นที่ป่าเหมือนเดิม แต่การย้ายครอบครัวช้างที่สมาชิกส่วนมากประกอบด้วย ช้างเพศเมียที่เป็น พี่ แม่ ป้า น้า อา เรื่องของการต่อสู้แย่งชิงพื้นที่ครอบครองไม่ใช่เรื่องใหญ่ เพราะในพื้นที่ป่าตะวันออกเอง ก็เคยมีการรวมกันของฝูงช้างป่าในตัวเลขระดับเกิน ๑๐๐ ตัวอยู่บ่อย ๆ ก็ยังไม่เคยพบว่ามีการทำร้ายกันเหมือนช้างเพศผู้ที่เคยมีการสู้กัน จนได้รับบาดเจ็บ และตายในที่สุด

แต่ต้องยอมรับว่าการจับช้างทั้งฝูงยังไม่เคยดำเนินการในประเทศไทยในยุคปัจจุบัน ประสบการณ์ด้านนี้จึงเป็นจุดบอดของการจับย้ายช้างป่า ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนทำงานที่รอบคอบและรัดกุม เนื่องจากช้างเป็นสัตว์สังคมที่คอยช่วยเหลือกันและกันระหว่างสมาชิกในฝูง การระบุตัวตนของสมาชิกในฝูงช้างต้องแม่นยำ ซึ่งเรื่องเหล่านี้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่มีศักยภาพเพียงพออยู่แล้ว เพราะได้ฝังตัว คอยผลักดันช้างกลับป่าอยู่เป็นอาจิณแล้ว การจับการย้ายแม้จะเป็นเรื่องใหญ่แต่ไม่เกินวิสัยของคนไทย ที่ในอดีตกาลเราก็จับช้างกันเป็นกิจวัตรจนโด่งดังไปทั่วโลกอยู่แล้ว เพียงแต่ศาสตร์นี้ได้หายไปไม่นานหลังไทยเปิดประเทศขานรับการเป็นอารยะ

"ปิดประตูตีแมว" ด้วยการต้อนเข้าเพนียดเป็นทางเลือกหนึ่งในการจับช้างให้ได้ทั้งฝูง

"จะเอาไปไว้ที่ไหน ?" คือถามยอดฮิต ที่มักจะถูกถามสวนขึ้นมาทันที เมื่อมีการกล่าวถึงการย้ายช้างป่า

คำถามนี้มีคำตอบอยู่ที่ตารางข้างบนครับ

๕ กลุ่มป่าที่มีประชากรช้างป่ามากที่สุดนั้น กลุ่มป่าตะวันออก และกลุ่มป่าแก่งกระจาน ช้างป่ามีอัตราการเพิ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๓๔ มากที่สุดถึง ๑๙๓ - ๒๐๒% โดยเฉพาะ ๓ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ภาคตะวันออกที่มีรายงานตัวเลขช้างในการสำรวจปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นั้น ประชากรในช่วง ๒๕๓๔ - ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นถึง ๑๔๑.๔๓% อ่างฤาไนแห่งเดียวประชากรช้างป่าเพิ่มถึง ๑๓๖.๙%

ในขณะที่กลุ่มป่าที่มักกล่าวกันว่าเป็นกลุ่มที่สมบูรณ์และดีที่สุดในประเทศไทยคือ กลุ่มป่าตะวันตก กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ และกลุ่มป่าภูเขียว-น้ำหนาว นั้น "ไม่สมราคาคุย" กล่าวคือ ช้างป่ามีอัตราการเพิ่มในช่วง ๒๗ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๖๑ เพียง ๒๔ - ๔๒% เท่านั้น ซึ่งเป็นตัวเลขค่อนข้างต่ำสุด รองจากกลุ่มป่าแม่ปิง-อมก๋อย

ช้างเป็นสัตว์ที่ใช้เพื่อการรณรงค์ด้านการอนุรักษ์ (Flagship Species) ช้างเป็นสัตว์ที่เป็นเสาหลักของระบบนิเวศ (Keystone Species) ช้างเป็นสัตว์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม (Heritage Species) และช้างเป็นสัตว์ที่เป็นที่พึ่งพิงแก่สัตว์ชนิดอื่น (Umbrella Species) ดังนั้น พื้นที่ป่าที่มีช้างจึงเป็นพื้นที่สำคัญทั้งในทางนิเวศและในทางการอนุรักษ์ระดับชาติและนานาชาติ

ปกติการตายตามธรรมชาติของช้างนั้น เป็นปฏิภาคผกผันกับอายุ นั่นคือ ลูกช้างเล็กที่อายุไม่เกิน ๑ ปี มีอัตราการตาย ๓๖% อายุ ๑ - ๕ ปี มีอัตราการตาย ๑๐% และอายุ ๖ - ๔๕ ปี มีอัตราการตาย ๒ - ๓% ดังนั้น พื้นที่ป่าแห่งใดที่ช้างป่ามีประชากรตั้งต้นดี คือเกินกว่า ๕๐ ตัว โอกาสที่ประชากรจะฟื้นตัวแบบก้าวกระโดด มีความเป็นไปได้สูง เพราะช้างมีอัตราการตายตามธรรมชาติที่ต่ำมากหลังพ้นวัยลูกช้างโต คืออายุเกิน ๕ ปี ไปแล้ว

เกิดอะไรขึ้นกับ ๓ กลุ่มป่าสำคัญของไทย ประชากรช้างจึงไม่โตอย่างที่ควรจะโต ?

เรื่องนี้ผู้เกี่ยวข้องน่าจะมีคำตอบว่าเพราะเหตุใดตัวเลขจึงต่ำมาก เกิดจากสภาพพื้นที่อยู่อาศัย ? เกิดจากปัจจัยคุกคาม ? หรือเกิดจากตัวช้างเอง ?

ถ้าโตด้วยตัวเองไม่ได้ ก็จะเติมให้ !

หากพิจารณา พื้นที่ใช้สอยต่อตัวของช้างป่าในสภาพปัจจุบัน ช้างในพื้นที่ ๓ กลุ่มป่าเหล่านี้มีมากกว่าช้างในกลุ่มป่าแก่งกระจานและกลุ่มป่าตะวันออกถึง ๑.๓ - ๓.๖ เท่า หากสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มประชากรช้างป่าไม่ได้เกิดจากสภาพพื้นที่ กลุ่มป่าทั้ง ๓ แห่งจึงยังคงมีที่ว่างรองรับช้างป่าได้อีก การนำครอบครัวช้างป่าจากภาคตะวันออกไปปล่อย จึงเป็นทั้งการแก้ปัญหาช้างป่าในพื้นที่ภาคตะวันออก และการฟื้นฟูประชากรช้างในพื้นที่ป่าสำคัญของไทย

สำหรับพื้นที่ป่ากลุ่มอื่นนั้น พื้นที่ป่าส่วนมากไม่ต่อเนื่องกัน กระจัดกระจาย เป็นหย่อม ๆ และบางแห่งก็มีชุมชนอยู่ในพื้นที่ป่า จึงไม่เหมาะที่จะปล่อยช้างคืนป่า ซึ่งจะเป็นการย้ายปัญหาความขัดแย้งจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง เหมือนที่เกิดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยผาเมือง จ.ลำพูน-ลำปาง

สำหรับกลุ่มป่าทางภาคใต้ที่สังคมป่าเป็นป่าดงดิบนั้น ลักษณะและสภาพของป่าเองเป็นอุปสรรคสำคัญในการรองรับประชากรช้างป่า เพราะสภาพป่าที่มีต้นไม้ขึ้นอย่างหนาแน่น ผืนป่าที่มืดทึบ ย่อมส่งผลต่อพืชตระกูลหญ้า ที่เป็นอาหารของช้าง ที่พบว่ามีเพียงครึ่งเดียวของป่าที่มีลักษณะโล่ง เช่น ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณฯ

การตัดสินใจเรื่องนี้อยู่เหนืออำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติที่อยู่ในพื้นที่ เป็นนโยบายระดับชาติที่รอการตัดสินใจจากผู้บริหารระดับสูง ผู้เขียนจึงขอยืมคำพูดของอาจารย์คณะวนศาสตร์ที่ได้พูดในวันช้างไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มาปิดท้ายของบทความ เพื่อให้การแก้ปัญหาช้างป่าภาคตะวันออกเห็นผลสัมฤทธิ์

“คนคุมนโยบายต้องสั่งการ ไม่อย่างนั้นจะทำ *(การแก้ปัญหาช้าง)* ลำบาก”

นริศ ภูมิภาคพันธ์

เถาวัลย์...พันลึก...
กับความสมดุลของระบบนิเวศ

นายพนม โนนพิมาย / กรรมการที่ปรึกษา (PAC) พื้นที่อนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

เถาวัลย์ คือพรรณไม้ที่เป็นเถา หรือพรรณไม้เลื้อย พบได้ทั่วไปมีความหลากหลายสูง มีการแบ่งเถาวัลย์อยู่ในหลายวงศ์สกุล เช่น Apocynaceae (ลั่นทม) วงศ์ Annonaceae (การเวก) วงศ์ Vitaceae (วงศ์องุ่น) วงศ์ Curcubitacaea (แตงกวา) วงศ์ Asclepiadaceae (พวก Hoya ตัวอย่างเช่น ประกายแก้ว ป้าง ต้างใหญ่) เป็นต้น โดยจะพบว่าป่าทางภาคใต้ของประเทศไทยจะมีความหลากหลายของเถาวัลย์ค่อนข้างสูงกว่าภาคอื่น และเถาวัลย์ทั่วโลกน่าจะมีมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ชนิด ในประเทศไทยชนิดของเถาวัลย์ที่คนทั่วไปมักจะรู้จักกันเช่น Tetratigma spp. ถ้าพูดเป็นชื่อชนิดอย่างนี้คนทั่วไปอาจจะเกิดความสงสัย แต่ถ้าบอกว่า เถาวัลย์ชนิดนี้คือเถาวัลย์ที่ตัดแล้วจะมีน้ำไหลออกมาสามารถกินน้ำได้ ก็จะนึกออกกัน โดยเรียกชื่อหลากหลายอย่างตามพื้นที่ เช่น เครือเขาน้ำ เถาวัลย์ปูน ชื่อวิทยาศาสตร์ : Cissus repanda Vahl. ซึ่งมีชื่ออื่น ๆ ได้แก่ ส้มเฮียก (เหนือ), เครื่อจุ้มจ้า (เชียงราย), เถาวัลย์ปูน (กรุงเทพฯ), เถาพันซ้าย (อุตรดิตถ์), เครือเขาน้ำ, เคือคันเขาขันขา, ส้มละออม (พายัพ)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น : เป็นพรรณไม้เถา มีขนาดเล็ก ชอบเลื้อยพาดพันต้นไม้อื่น ๆ และมีมือเกาะคล้ายกับเถาตำลึง เถานั้นจะมีละอองเป็นสีขาว เกาะจับกันอย่างหนาแน่น จนมองดูเป็นสีนวล

ใบ : จะมีขนาดโตเท่าฝ่ามือ ส่วนตรงกลางใบและริมทั้งสองข้างจะแหลมเป็นสามยอด ตรงกลางจะสูงและมีเว้าตรงข้าง

ดอก : ดอกนั้นจะมีลักษณะคล้ายกับดอกเถาคัน

ส่วนที่ใช้ทางยาสมุนไพร : เถา และใบสด

สรรพคุณ : เถา ใช้ปรุงเป็นยา รักษาโรคกษัย ถอนพิษ ขับปัสสาวะ ปัสสาวะพิการ ขับเสมหะ แก้ร้อนใน และทำให้เส้นเอ็นหย่อน ใบสดใช้ขยี้กับปูน แล้วใช้ฟองทาพอกเป็นยารักษาแผลสด

ในที่นี้ผมจะขอเอ่ยถึงการค้นหาแหล่งน้ำดื่มจากเครือเขาน้ำหรือเถาวัลย์น้ำ เฉพาะกรณีที่การค้นหาแหล่งน้ำทางธรรมชาติและจากพรรณไม้อื่น ๆ ไม่เจอเท่านั้น สำหรับผู้ที่ต้องเดินทางในป่าในสมัยอดีตกาลและพรานป่าเป็นต้น และสมัยนั้นถือว่าเป็นกรณีจำเป็นและเร่งด่วนจริง ๆ เท่านั้น เพื่อความอยู่รอดในการเดินทางในป่ารกที่เต็มไปด้วยเถาวัลย์ โดยปกติเถาวัลย์ที่โดนตัดทิ้งแล้ว ส่วนที่เหลือตรงส่วนปลายทั้งหมดก็จะเน่าตายซากในเวลาต่อมานั่นเอง เพื่อแลกกับการให้ได้มาเพียงน้ำไม่กี่หยด เพราะเถาวัลย์ที่จะสามารถให้น้ำได้จะมีอายุตั้งแต่ ๑๐ - ๑๕ ปีขึ้นไป โดยส่วนใหญ่ สำหรับท่านผู้อ่านก็ลองพิจารณาและใคร่ครวญดูนะครับ *"จิตสำนึกในการอนุรักษ์และความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในระยะเวลาสั้น ๆ ของมนุษย์ที่ได้รุกล้ำย่างกรายเข้าไปข้องเกี่ยวในพื้นที่ป่าเขาลำไพรนั่นเอง"* และที่ผมจะขอเอ่ยต่อไปในที่นี้ ก็เพื่อให้เป็นความรู้ในการศึกษาเท่านั้นนะครับ ...ดังนั้น เวลาจะหาเครือเขาน้ำหรือเถาวัลย์น้ำ ขอให้สังเกตภูมิประเทศที่มีต้นไม้ใหญ่ใบสีเขียว (แม้ว่าจะเป็นหน้าแล้งซึ่งต้นไม้อื่นผลัดใบกันหมด แต่จะมีต้นไม้ใหญ่บางกลุ่มที่ยังมีใบเขียวอยู่เพราะในดินบริเวณนั้นมีความชุ่มชื้นหรือมีตาน้ำอยู่ ซึ่งเครือเขาน้ำจะขึ้นพันอยู่กับต้นไม้ใหญ่ในบริเวณนี้เอง) ลักษณะของเครือเขาน้ำเป็นเถาวัลย์ขนาดใหญ่ ที่ขึ้นพันอยู่กับต้นไม้ใหญ่อีกทีหนึ่ง ลักษณะของลำต้นแก่จะกลมและมีเปลือกแตกเป็นร่องลึก ส่วนยอดอ่อนจะมีลักษณะแบนเล็กน้อย ใบจะเป็นใบย่อยจำนวน ๓ ใบ วิธีตัดให้ใช้มีดคม ๆ ตัดครั้งแรกให้สูงที่สุดที่สามารถตัดได้ แล้วจึงตัดที่โคนเถาเครือเขาน้ำอีกครั้งหนึ่ง น้ำซึ่งอยู่ภายใน

เถาจะไหลออกมา ให้นำภาชนะมารองน้ำนั้นหรือถือเถาขึ้นสูงให้น้ำไหลลงสู่ปากเลยก็ได้ น้ำที่ไหลออกมานี้สามารถรับประทานได้เลยทันทีโดยไม่ต้องต้ม น้ำจะมีลักษณะใสเหมือนน้ำประปา มีรสจืดสนิท และมีกลิ่นเขียวของพืชอ่อน ๆ ถ้าไม่แน่ใจว่า เถาที่ตัดมานั้นเป็นเครือเขาน้ำหรือไม่ เราก็มีวิธีการที่เรียกว่า "ชิมคอย" คือชิมทีละนิดโดยเริ่มจากหนึ่งหยดก่อนแล้วคอยดูอาการประมาณ ๑๕ นาที หากไม่มีอาการแพ้ อาการคันใด ๆ แล้ว ก็ให้ชิมอีกครั้ง โดยเพิ่มปริมาณขึ้นทีละน้อย เมื่อดูอาการว่าไม่แพ้พิษใด ๆ แน่แล้ว จึงดื่มในปริมาณมากต่อไป ...เมื่อน้ำหยุดไหล มิได้แสดงว่าน้ำในเถาที่เราตัดมานั้นหมดไป แต่เป็นเพราะว่าเถาเครือเขาน้ำจะปล่อยยางบาง ๆ ออกมาปิดส่วนเนื้อไม้ตรงส่วนบนที่เถาถูกตัด ถ้าเราต้องการจะดื่มน้ำอีกก็ให้ทำการตัดเถาที่บริเวณส่วนบนและส่วนล่างอีกครั้ง โดยตัดให้ถัดเข้าไปจากรอยเดิมพอประมาณ น้ำก็จะเริ่มไหลออกมาอีกครับ

ส่วนประเด็นปัญหาเรื่องเถาวัลย์มีมากหรือมากเกินไปในป่าบางพื้นที่นั้น จนมีการออกผลสรุปจากการติดตามในระยะสั้น ๆ จนกลายเป็นนโยบายกำจัด

และสางเถาวัลย์ทิ้งนั้น ด้วยเหตุผลเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในป่าที่กล่าวอ้างอย่างหลากหลายนั้น ผมจึงต้องขอย้อนกลับมาสู่คำถามพื้นฐานเดิม ๆ ว่า วัตถุประสงค์ของการที่เราอยากให้มีป่าสมบูรณ์เพื่ออะไร ? และผมคิดว่าคำตอบที่ทุกคนทั่วโลกให้การยอมรับกันก็คือการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (เพื่อให้ได้รับ

การบริการที่ครบถ้วนจากระบบนิเวศป่า) และป่าที่สมบูรณ์มีหน้าตาเป็นอย่างไร ? คำตอบคงไม่ได้ง่าย ๆ เพียงแค่เป็นป่าที่มีต้นไม้ที่สูงใหญ่เป็นจำนวนมาก เพราะไม่เช่นนั้นแล้วสวนป่า เช่น สวนสักก็จะถูกจัดเป็นป่าสมบูรณ์เทียบเท่ากับป่าที่เขาใหญ่ ผมขออธิบายสั้น ๆ ว่านิยามป่าสมบูรณ์ต้องเป็นป่าที่มีความซับซ้อนเชิงนิเวศ (ecological complexity) หรือเรียกแบบบ้าน ๆ ว่า "รก (ชัฏ)" อันเกิดจากการมีสิ่งมีชีวิตหลากหลายชนิดมาอยู่ร่วมกันตามกระบวนการวิวัฒนาการที่ให้มันเป็น นอกเหนือไปจากความสูงใหญ่ของต้นไม้ดังที่กล่าวมา ความรกรุงรังดังกล่าว จะมีมากบ้างน้อยบ้างไม่ได้เหมือนกันทุกพื้นที่ในป่า แม้ว่าจะอยู่ในผืนป่าเดียวกันก็ตาม เพราะการเกิดช่องว่างจากไม้ล้มในป่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดลักษณะดังกล่าว และถ้าเรายึดนิยามตามนี้เถาวัลย์ก็ทำให้เกิดความ "รก" ขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง เถาวัลย์ก็เป็นตัวที่บ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่า เฉกเช่นเดียวกับ นกเงือกหรือเสือโคร่ง ในบางครั้งคนไทยเราอาจจะเคยชินกับความสวยงามของป่าในสวนสาธารณะ ป่าในเมืองหรือป่าในต่างประเทศที่มีไม้ต้นใหญ่ดูเป็นระเบียบพื้นล่างดูโล่ง เข้าไปนั่งพักผ่อนได้ หรือผมคาดเดาว่าคนส่วนใหญ่ถ้าให้เลือกป่าที่อยากไปเที่ยว ส่วนใหญ่คงจะเป็นป่าที่มีลักษณะเป็นป่าสน เช่น บนยอดภูกระดึง ที่มีต้นสนใหญ่เรียงรายดูสวยงาม และพื้นมีหญ้าแซมด้วยมีดอกไม้สวย ๆ ในปลายฤดูฝน มากกว่าที่จะเดินในป่าเขาที่รกชัฏ เต็มไปด้วยหนามหวายและเถาวัลย์ แต่ป่าที่ไม่รกดังกล่าวย่อมไม่ใช่ป่าเขตร้อนที่สมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นที่ใดในโลกอย่างแน่นอน มีหลักฐานจากงานวิจัยของที่แปลงมอสิงโต (อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่) ศึกษาด้วยวิธีการเดียวกับสมิทโซเนียน ข้อมูลเบื้องต้นพบว่า จำนวนชนิดของเถาวัลย์พบประมาณอย่างน้อยหนึ่งในสามของชนิดพันธุ์ของต้นไม้ (ตัวเลข) !! นั่นหมายความว่า ถ้าเราสางเถาวัลย์ออก หมายความว่าเรากำลังทำลายความหลากหลายไปเกือบครึ่งหนึ่งของป่า และนอกจากนี้มีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของสัตว์ป่าโดยเฉพาะนกและชะนี ซึ่งสองกลุ่มนี้เป็นสัตว์ที่ช่วยแพร่กระจายพันธุ์เมล็ดที่สำคัญ และหลายชนิดกินเถาวัลย์เป็นอาหาร โดยเฉพาะมีการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าในบางฤดูกาลชะนีกินเถาวัลย์เป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง และในปัจจุบันผู้วิจัยเรื่องดังกล่าวกำลังศึกษาเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์ในเชิงวิวัฒนาการร่วม ถ้าขาดเถาวัลย์อาจจะทำให้เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ได้หรือไม่ ? เพราะความสมบูรณ์ในตัวลดลง อันเนื่องจากขาดอาหารในบางฤดูกาล หรือสารอาหารบางอย่างซึ่งอาจจะได้รับจากเถาวัลย์ (ประเด็นนี้เราอาจจะอนุมานเทียบเคียงกับคนที่มีสมุนไพรหลายชนิดเป็นเถาวัลย์) นกบางชนิดอาจจะได้รับผลเช่นเดียวกัน เช่น นกเงือกซึ่งกินผลของเถาวัลย์หลายชนิดเช่นกัน (Datta & Rawat 2003)

ในระยะยาวอาจจะส่งผลต่อการฟื้นตัวของกล้าไม้ในป่าที่สัตว์ป่าเหล่านี้ช่วยกระจายพันธุ์ไม้ป่าชนิดอื่น ทำให้เกิดสภาพ "ป่าล่ม" ถาวร ? สิ่งที่นอกเหนือไปจากนั้นยังมีพวกพืชหายากที่เป็นปรสิตจำเพาะที่ต้องอาศัยเถาวัลย์เป็นตัวอยู่อาศัย ยกตัวอย่างเช่น กระโถนฤๅษี (Sapria spp.) หรือบัวผุด (Rafflesia spp.) การสางเถาวัลย์ก็จะส่งผลต่อพืชพวกนี้และอาจจะสูญพันธุ์ไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นถ้าเหตุการณ์ซึ่งมีแนวโน้มเป็นไปในทางดังกล่าว ซึ่งโอกาสในการที่เราสางเถาวัลย์จะทำให้เราห่างจากเป้าหมายเรื่อง การรักษาความหลากหลายทางชีวภาพออกไปเรื่อย ๆ นอกจากที่สัตว์ป่าจะใช้แล้วอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น เถาวัลย์หลายชนิดเป็นสมุนไพรหรือเป็นอาหารที่สำคัญ เช่น บอระเพ็ด (Tinospora crispa) ม้ากระทืบโรง (Ficus pubigera) และอีกหลายชนิดที่มีแนวโน้มหายากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากคนนำมาใช้ประโยชน์มากขึ้น การสางเถาวัลย์อาจจะเป็นการซ้ำเติมปัญหาดังกล่าว และเป็นการทำลายความยั่งยืนจากการใช้ประโยชน์จากป่าในระยะยาวหรือไม่ เป็นอีกมิติหนึ่งที่ต้องไตร่ตรองให้ถี่ถ้วนก่อนจะมีนโยบายการกำจัดหรือสางเถาวัลย์เกิดขึ้น

ผมอยากให้นึกถึงในบริบทของความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งถูกแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ๑. ระดับพันธุกรรม หรือความหลากหลายของพันธุกรรมในสิ่งมีชีวิตนั้น ๆ ๒. ความหลากหลายของชนิดในพื้นที่ และ ๓. ความหลากหลายของระบบนิเวศหรือสภาพพื้นที่ ในข้อ ๓ นี้หมายถึงสภาพธรรมชาติที่หลากหลายไม่ใช่แต่ป่าในอุดมคติของมนุษย์แต่เพียงอย่างเดียว ป่าที่มีเถาวัลย์รก ๆ ก็เป็นที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ป่าที่มีต้นไม้ใหญ่ ๆ โปร่ง ๆ ก็เป็นที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตอีกกลุ่มหนึ่ง และป่าทุ่งหญ้าโล่ง ๆ ก็มีความจำเป็น อาจจะมีการแลกเปลี่ยนและแบ่งปัน แต่ไม่สามารถทดแทนกันได้ ดังนั้นความหลากหลายของ ๑ และ ๒ จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าขาดข้อ ๓ ระบบนิเวศที่สมบูรณ์จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ถ้าขาดความหลากหลายทางชีวภาพที่สมดุลเช่นกันครับ

แหล่งข้อมูลบางส่วน : chnitzer, S.A., and Bongers, F. 2011. Increasing liana abundance and biomass in tropical forests: emerging patterns and putative mechanisms. Ecology Letters. Doi: 10.1111/j.1461-0248.2011.01890.x For online publication on 14 Feb. 2011

ต้อนรับปีใหม่กับราชินี แห่งป่างามรอยต่อ ๕ จังหวัด

นายอุดมพันธ์ อินทรโยธา / เรื่อง

บรรยากาศใกล้เทศกาลขึ้นปีใหม่แบบนี้ หลายคนเริ่มสตาร์ทความรู้สึกสนุกสนาน เตรียมเฉลิมฉลองเทศกาลแห่งความสุขกันแล้ว ความสุขต้อนรับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในปีหน้า ผู้เขียนจึงขอส่งความสุขผ่านเรื่องราวของกล้วยไม้ ผ่านตัวหนังสือนำเสนอให้ผู้อ่านได้มีความสุขในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่กำลังจะมาถึงนี้

ราชินีแห่งป่า นามกล้วยไม้ มีความหมายในเรื่องของการช่วยดึงดูดเรื่องความรัก มิตรภาพที่ลึกซึ้ง เป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่ง ความรัก และความสง่างาม แสดงถึงความประเสริฐ เลิศ และความงามอันละเมียดละไม และยังช่วยบรรเทาจิตใจที่เศร้าหมอง ชาวกรีกโบราณเชื่อกันว่า ดอกกล้วยไม้มีความเชื่อมโยงกับความอุดมสมบูรณ์และความแข็งแรง ให้ความหมายที่ดีในช่วงเทศกาลปีใหม่นี้ กล้วยไม้ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ที่ออกช่อดอกต้อนรับเทศกาลปีใหม่ ได้แก่

เอื้องเขากวางอ่อน

เขากวางอ่อน เป็นสกุลย่อยของ Phalaenopsis เป็นกล้วยไม้ที่พบได้ตามป่าธรรมชาติในผืนแผ่นดินบ้านเราแทบทุกภาค มีเขตกระจายพันธุ์เกือบทุกภูมิภาคเอเชีย ตั้งแต่ประเทศ อินเดีย พม่า ไทย ลาว เวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเกาะสุมาตรา ซึ่งแต่ละชนิดที่พบตามประเทศต่าง ๆ นั้น ล้วนมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องที่ที่ค้นพบ

ลักษณะดอก เขากวางอ่อน นับว่าเป็นกล้วยไม้ที่มีสีสันของดอกหลากหลายอีกชนิดหนึ่ง ดอกของเขากวางอ่อนนั้น พบได้ตั้งแต่มีลวดลายสีแดง ขีดพาดไปมาคล้ายลายของเสือโคร่ง ไปจนถึงสีเหลืองสนิท บางต้นมีลักษณะดอกแบบทูโทน กึ่งสองสี ออกดอกช่วงเดือนตุลาคม - มีนาคม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Bulbophyllum siamense* Rchb.f.

วงศ์ : Orchidaceae

ประเภท : กล้วยไม้อิงอาศัย

ลำต้น : หัวรูปไข่ มีขนเป็นเส้นยาวรอบโคน

ใบ : รูปแถบแกมรูปรี มี ๑ ใบ แผ่นใบหนาและเหนียว

ดอก : เดี่ยว ก้านดอกยาว ๔ - ๖ ซม. กลีบบานผายออก กลีบเลี้ยงและกลีบดอกสีเหลือง มีเส้นถี่ ๆ สีน้ำตาลตามแนวยาวกลีบ กลีบเลี้ยงด้านข้างทั้งสองกลีบงุ้มเป็นแอ่ง ขนาดดอก ๓ - ๔ ซม. ออกดอกเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

สิงโตสยาม

หวายเหลืองจันทบูร

เหลืองจันทบูร หรือ (Dendrobium friedericksianum) เป็นกล้วยไม้มีค่าทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่ง ออกดอกในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน

ดอกเหลืองจันทบูรเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดจันทบุรี แหล่งกำเนิดอยู่ที่เขาคิชฌกูฏ และเขาสอยดาว ลำลูกกล้วยยาว ต้นแก่เป็นสีเหลือง โดยออกดอกตามข้อ มีสองพันธุ์คือพันธุ์ที่ดอกเหลืองล้วน เมื่อแก่สีเข้มเหมือนสีจำปา กับพันธุ์ที่มีแต้มสีม่วงแดง

เอื้องหิน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Coelogyne schultesii* jain & Das

ลักษณะ : กล้วยไม้อิงอาศัย สูง ๑๒ - ๑๗ ซม. ลำลูกกล้วยรูปไข่ เส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ ซม. ใบ รูปรีแกมขอบขนาน กว้าง ๒ ซม. ยาว ๑๔ ซม. จำนวน ๒ ใบต่อลำลูกกล้วย ดอก ออกเป็นช่อ ที่ปลายยอด ยาว ๑๒ - ๑๖ ซม. จำนวน ๓ - ๕ ดอกต่อช่อ ทยอยบาน ทีละดอก กลีบเลี้ยงและกลีบดอกสีเหลือง กลีบปากแผ่ สีเหลือง ตรงกลางเว้ามีแต้มสีน้ำตาล ขอบด้านข้างห่อโค้งคล้ายกระทงเรือ ดอกบานเต็มที่กว้าง ๒ ซม.

การกระจายพันธุ์ : อินเดีย เนปาล เมียนม่าร์ และไทย

ช่วงเวลาการออกดอก : ออกดอกช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม

สิงโตก้ามปูใหญ่

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Bulbophyllum macranthum* Lindl.

ลักษณะ : กล้วยไม้อิงอาศัย สูง ๘ - ๑๐ ซม. ลำลูกกล้วยรูปไข่ สูง ๒ - ๒.๕ ซม. ใบรูปรีแกมขอบขนาน กว้าง ๓.๕ ซม. ยาว ๑๐ - ๑๒ ซม. ดอกออกเดี่ยวจากโคนกอ ตั้งขึ้น กลีบเลี้ยงและกลีบดอกสีครีม บริเวณขอบกลีบมีขีดและประสีม่วงแดง กลีบปากสีเหลืองอ่อน ดอกบานเต็มที่กว้าง ๓ - ๔ ซม. พบทั่วประเทศ ตามป่าดิบเขา ที่ระดับความสูง ๖๐๐ - ๘๐๐ ม.

การกระจายพันธุ์ : เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ช่วงเวลาการออกดอก : ออกดอกช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม

เอื้องลิลา

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Corymborkis veratifolia (Reinw.) Blume

ชื่อวงศ์ : ORCHIDACEAE

ลักษณะ : เป็นกล้วยไม้ดินขนาดใหญ่ ต้นเป็นลำค่อนข้างตรง มักจะบิดตรงข้อ สูง ๕๐ - ๑๕๐ ซม.

ใบ : ใบพับจีบรูปหอก ปลายมน ขนาด ๑๒ - ๑๘ x ๕ - ๘ ซม.

ดอก : ช่อดอกแบบเชิงหลั่น มี ๕ - ๑๐ ดอก ดอกกว้าง ๒.๕ - ๔ ซม. สีขาว กลีบเลี้ยงและกลีบดอกรูปแถบแกมรูปหอก กลีบปากรูปไข่กลับ ขอบกลีบหยัก โคนกลีบแคบจนเหมือนก้านของกลีบดอกมีกลิ่นหอม ออกดอกช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม

ดอกไม้แท้จริงแล้วมีความหมายมากกว่าการประดับโลกใบนี้ให้งดงาม น่าอยู่ แต่ทว่าดอกไม้ยังเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายไปถึงสิ่งต่าง ๆ ความรู้สึกต่าง ๆ

ผู้เขียนหวังว่าความรู้ที่ได้นำเสนอ จะเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้และนำมาซึ่งการอนุรักษ์ ท้ายที่สุด คือ ผืนป่าแห่งนี้ จะยังคงเป็นผืนป่าที่ทุกคนจะช่วยกันดูแล เพื่อส่งต่อสิ่งมีค่าและงดงามที่ธรรมชาติมอบให้... เพื่อให้เป็นของขวัญที่มีค่าทางจิตใจ ให้ดำรงอยู่และสร้างประโยชน์นานัปการ

ก้าวสู่ปีที่ ๑๓ ของ มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

พันเอก อภิสิทธิ์ บุศยารัศมี / เรื่อง

การดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ ห้วงระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดภายใต้การนำของ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อาทิ

๑. การรับมอบเงินและสิ่งของสนับสนุนมูลนิธิฯ

๒. การกำหนดยุทธศาสตร์มูลนิธิฯ และการอนุมัติงบประมาณสนับสนุนยุทธศาสตร์มูลนิธิฯ

๓. การดูแลสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

๔. งานตรวจเยี่ยมกิจกรรม, โครงการฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

๑. การรับมอบเงินและสิ่งของสนับสนุนมูลนิธิฯ

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้เป็นประธานในการรับบริจาคเงินและสิ่งของจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน บริษัท ห้างร้าน รวมทั้งบุคคลที่มีจิตศรัทธาที่มอบให้กับมูลนิธิฯ ตลอดปี ๒๕๖๑ รวมทั้งประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้อนุมัติให้ทางมูลนิธิฯ นำเงินและสิ่งของไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ และตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคในโอกาสต่อไป

๒. การกำหนดยุทธศาสตร์มูลนิธิฯ และการอนุมัติงบประมาณสนับสนุนยุทธศาสตร์มูลนิธิฯ

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้อนุมัติยุทธศาสตร์มูลนิธิฯ ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. สร้างความอุดมสมบูรณ์ และรักษาแหล่งต้นน้ำลำธารให้กับพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

๒. สร้างสภาพที่เกื้อกูลให้สัตว์ป่าอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

๓. การบูรณาการเฝ้าระวังและป้องกันไฟป่า ไม่ให้เกิดขึ้นในพื้นที่

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดได้อนุมัติให้มีการประชุมสามัญคณะกรรมการประจำปี ๒๕๖๐ เพื่อให้คณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้ร่วมพิจารณางบประมาณสนับสนุนยุทธศาสตร์มูลนิธิฯ และอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการในปี ๒๕๖๑ ประกอบด้วย

๒.๑ โครงการลาดตระเวนทางภาคพื้นดินและทางอากาศ ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดเพื่อป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่

๒.๒ โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เพื่อกระตุ้นเตือนและปลุกจิตสำนึกให้ราษฎรและเยาวชน มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องรวมถึงการบูรณาการความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด โดยมีหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

๒.๒.๑ หลักสูตร “การสร้างเครือข่ายให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องช้างป่าแก่ราษฎรที่อาศัยรอบพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด”

๒.๒.๒ หลักสูตร “ป้องกันและดับไฟป่า”

๒.๒.๓ หลักสูตร “ฝึกอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด”

๒.๒.๔ หลักสูตรการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนในสถานศึกษาในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

๒.๓ โครงการจัดหากล้าไม้ป่า เพื่อเป็นอาหารสำหรับสัตว์หากินเรือนยอด

๒.๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดีอย่างพอเพียงเหมาะสม รวมทั้งให้คน ป่า และสัตว์ป่า อยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

๓. การดูแลสวัสดิการของเจ้าหน้าที่

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ให้มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างมุ่งมั่น และทุ่มเทอย่างเต็มที่ โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ งานมอบของขวัญปีใหม่

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดได้อนุมัติให้มีการมอบของขวัญปีใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการแสดงการขอบคุณ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อย่างมุ่งมั่นทุ่มเทและเสียสละมาตลอดในทุกปี

ในปี ๒๕๖๑ ได้จัดพิธีมอบของขวัญปีใหม่ ๒๕๖๑ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด จำนวน ๑,๕๗๖ นาย ในวันศุกร์ที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๓.๒ การทำประกันชีวิต และมอบเงินสงเคราะห์

การทำประกันชีวิตกลุ่มให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดนี้ ถือเป็นความห่วงใยของประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดที่มีต่อเจ้าหน้าที่ฯ เพื่อให้มีหลักประกันความมั่นคงในชีวิตว่า จะได้รับการช่วยเหลือดูแลจากมูลนิธิฯ ภายหลังจากที่เสียชีวิตไปแล้ว เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัวในอนาคตต่อไป

ในปี ๒๕๖๑ มีเจ้าหน้าที่เสียชีวิต และได้รับเงินสินไหมทดแทน จำนวน ๑ นาย

นอกจากนี้ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ยังมีความห่วงใยต่อเจ้าหน้าที่และราษฎรที่เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บจากการที่ถูกสัตว์ป่าทำร้าย จึงให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อเป็นการปลอบขวัญและบรรเทาความเดือดร้อนของเจ้าหน้าที่และราษฎรที่ได้ประสบเหตุดังกล่าวต่อไป

ในปี ๒๕๖๑ มีราษฎรที่ได้รับบาดเจ็บจากการถูกช้างป่าทำร้าย รับมอบเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือเป็นจำนวน ๓ ราย

๓.๓ การมอบทุนการศึกษาบุตร-ธิดา

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด มีความห่วงใยในการศึกษาของบุตร-ธิดาของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด โดยอนุมัติให้มีการมอบทุนการศึกษาให้กับบุตร-ธิดา เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาในระดับสูง ได้ประกอบอาชีพที่ดี รวมทั้งได้มีโอกาสนำความรู้กลับมาตอบแทนและพัฒนาภูมิลำเนาของตนเองในอนาคต

ในปี ๒๕๖๑ มูลนิธิฯ ได้จัดพิธีมอบทุนการศึกษาดังกล่าว ในวันศุกร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับมอบทุนจำนวน ๔๐๖ คน เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๖๐,๐๐๐ บาท

๔. งานตรวจเยี่ยมกิจกรรม, โครงการฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดได้อนุมัติให้เลขานุการมูลนิธิฯ และคณะ เป็นผู้แทนฯ ตรวจเยี่ยมกิจกรรม, โครงการฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ภายหลังจากการอนุมัติงบประมาณให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่แล้ว เพื่อเป็นการติดตามความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และความสำเร็จของกิจกรรม, โครงการฯ ตามกำหนด รวมทั้งยังเป็นการเยี่ยมเยียน เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด อีกด้วย

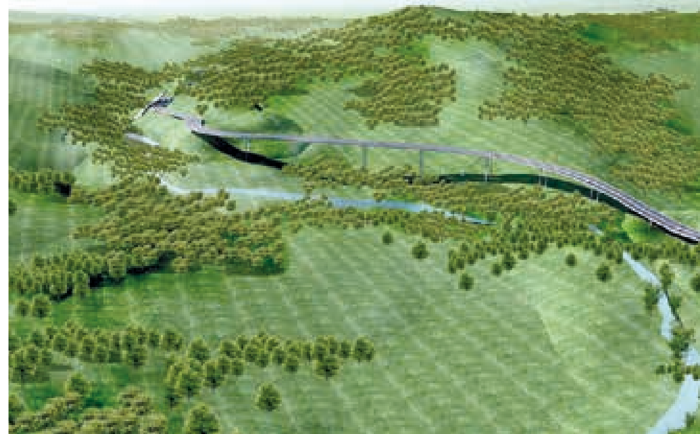

ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๑ มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดโดยการนำของพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้ปฏิบัติงานสำคัญของมูลนิธิฯ อย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งปี ๒๕๖๑ เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดกลับมาอุดมสมบูรณ์ดังเช่นในอดีต และเป็นป่าดงดิบอย่างสมบูรณ์ในอนาคต รวมถึงให้คน, ป่า และสัตว์ป่า อยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืนสืบต่อไป

ทางเชื่อมต่อ มรดกโลก

พลเรือตรีหญิง ทยิดา จิเนราวัต เรียบเรียง

สถานการณ์ป่าไม้ของประเทศไทยในอดีตที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ตามนโยบายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม และความต้องการที่ดินของภาคเกษตรกรรมและเศรษฐกิจ ได้ส่งผลให้พื้นที่ป่าไม้บางบริเวณถูกตัดขาดกลายเป็นหย่อมป่าแยกส่วนออกจากกัน ทำให้เป็นหย่อมป่าที่มีขนาดเล็กลง ที่ตั้งบ้านเรือน ถนน และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ กลายเป็นสิ่งแปลกปลอมเข้ามากีดขวางเส้นทางสัญจรตามธรรมชาติของสัตว์ป่า ส่งผลให้สัตว์ป่าบางชนิดไม่สามารถข้ามผ่านไปยังพื้นที่ที่เคยหากิน และผสมพันธุ์ได้ ทำให้มีสัดส่วนความสมบูรณ์ และความหลากหลายทางพันธุกรรมลดลง ประชากรสัตว์ป่าบางชนิดอาจลดลงจนหมดสิ้นไป ในขณะที่สัตว์ป่าบางชนิดสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการหากินให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ โดยเฉพาะช้างป่าที่สามารถปรับตัวให้คุ้นเคยกับการหากินในพื้นที่เกษตรกรรม มีความฉลาดในการเรียนรู้ข้ามถนนและสิ่งกีดขวาง จึงสามารถข้ามไปมาระหว่างหย่อมพื้นที่ป่าที่ถูกตัดขาดออกจากกัน แต่สิ่งที่ตามมาคือพืชผลทางการเกษตรระหว่างเส้นทางเดินกลายเป็นอาหารของช้างป่า ทำให้เกิดความเสียหายต่อเกษตรกร และการพบกันระหว่างคนกับช้างป่าโดยไม่คาดหมายมักทำให้เกิดการตื่นตกใจทั้งสองฝ่าย กลายเป็นผลกระทบระหว่างคนกันช้างป่า ยังความเสียหายต่อชีวิตทั้งคนและช้างป่า โดยมีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี

▲ **โครงการก่อสร้างทางเชื่อมผืนป่าและการขยายทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๐๔**

เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเผชิญหน้า และลดการสูญเสีย แนวเชื่อมต่อระบบนิเวศจึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับสัตว์ป่า ซึ่งมีทั้งแนวเชื่อมต่อของระบบนิเวศตามธรรมชาติ ที่มาจากการสร้างหรือการจัดการของมนุษย์โดยที่ไม่ตั้งใจ โดยที่แนวเชื่อมต่อดังกล่าวได้เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศอยู่แล้ว สัตว์ป่ามีการเคลื่อนที่หากินไปมาโดยใช้ทางเชื่อมต่อนี้อยู่ โดยรูปแบบที่ปรากฏคือ พื้นที่อนุรักษ์ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ที่เป็นผืนป่าเชื่อมติดต่อกัน มีการประกาศเป็นเขตอนุรักษ์ตามกฎหมาย รวมถึงพื้นที่ป่าบางส่วนที่เชื่อมติดต่อกันอยู่แล้วแต่ยังไม่ได้รับการคุ้มครองด้วยกฎหมายอนุรักษ์ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบกำลังเร่งประกาศคุ้มครองเพิ่มเติม ส่วนแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศอีกแบบคือ แนวเชื่อมต่อที่ได้รับการออกแบบและวางแผนเพื่อให้สัตว์ป่าใช้เป็นเส้นทางหากินโดยปลอดภัย อาทิ

ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ ช่วงที่ผ่านพื้นที่ จ.ปราจีนบุรี ต่อเนื่อง จ.นครราชสีมา บริเวณ กม. ๑๙๑+๘๖๐.๐๐๐ – กม. ๑๙๕+๓๑๐.๐๐๐ (หรือเดิมคือบริเวณ กม. ๒๖ – ๒๙) และบริเวณ กม. ๒๐๗+๗๖๐ – กม. ๒๒๓+๒๖๙.๐๐๐ (หรือเดิมคือบริเวณ กม. ๔๒ – ๕๗) เป็นถนนซึ่งมีขนาดเพียง ๒ ช่องจราจร ไป - กลับ มีสภาพเป็นคอขวดทางการจราจร เนื่องจากถนนบริเวณที่ต่อเนื่องได้รับการขยายเป็น ๔ ช่องจราจรแล้ว อีกทั้งถนนสายดังกล่าวต้องรองรับการจราจรที่หนาแน่น ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งในแต่ละปี และเป็นเส้นทางที่ตัดผ่านผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ระหว่างอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอุทยานแห่งชาติทับลาน จึงเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเชื่อมต่อระบบนิเวศของผืนป่า

กรมทางหลวง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเชื่อมโยงโครงข่ายทางหลวงคมนาคมที่สำคัญบนพื้นฐานของการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างยั่งยืน ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ จึงได้ดำเนินโครงการก่อสร้างขยายทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ ควบคู่กับการก่อสร้างทางเชื่อมผืนป่าบริเวณ กม. ๑๙๑+๘๖๐.๐๐๐ – ๑๙๕+๔๖๕.๐๐๐ และบริเวณ กม. ๒๐๗+๗๖๐ – กม. ๒๒๓+๒๖๙.๐๐๐ ให้เป็นถนนขนาด ๔ ช่องจราจร ระยะทางรวมประมาณ ๑๙ กิโลเมตร เพื่อลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุและรองรับปริมาณจราจรที่เพิ่มขึ้น โครงการสำรวจและออกแบบทางเชื่อมผืนป่ามรดกโลก บนทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ สาย อ.กบินทร์บุรี – อ.ปักธงชัย ศึกษาและออกแบบทางเชื่อมผืนป่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอุทยานแห่งชาติทับลาน เข้าด้วยกัน เพื่อให้สัตว์ป่าสามารถข้ามไปมาได้อย่างปลอดภัย อันเป็นการช่วยอนุรักษ์และส่งเสริมระบบนิเวศ ซึ่งเป็นคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลของผืนป่ามรดกโลก ดงพญาเย็น-เขาใหญ่ โดยมีรูปแบบทางเชื่อมผืนป่าที่เหมาะสม

- **ทางข้าม (OVERPASS)** สัตว์ป่าข้ามด้านบน

- **ทางลอด (UNDERPASS)** สัตว์ป่าลอดด้านล่าง

สำหรับสัตว์ป่าที่สำรวจพบในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอุทยานแห่งชาติทับลาน มีหลากหลายชนิด อาทิ

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

กระทิง หมูป่า เก้ง หมาใน หมีหมา ชะมดแผง หางปล้อง เหยี่ยว ฯลฯ

อุทยานแห่งชาติทับลาน

กระทิง หมาจิ้งจอก หมีหมา กวางป่า กระต่ายป่า เสือดาว ไก่ฟ้าพญาลอ ฯลฯ

โครงการก่อสร้างผืนป่าเขาใหญ่ – ทับลาน แบ่งออกเป็น ๓ ช่วง ดังนี้

๑) โครงการฯ สาย อ.กบินทร์บุรี – อ.ปักธงชัย (ทางเชื่อมผืนป่า) ระยะทาง ๓.๔๕๐ กม. โดยสร้างเป็นสะพานและอุโมงค์เชื่อมต่อผืนป่าเขาใหญ่และทับลาน เพื่อให้สัตว์ป่าเดินข้ามไป - มา ด้านบนอุโมงค์ นับเป็นอุโมงค์เชื่อมต่อผืนป่าแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งมี ๒ อุโมงค์ติดต่อกัน ความยาว ๒.๕๐ เมตร และ ๑.๘๐ เมตร กว้าง ๑๒+๓ เมตร สำหรับรถวิ่ง ๔ ช่องจราจร และช่องลอดมีความสูง ๗ เมตร คาดว่าจะแล้วเสร็จและเปิดให้ใช้การจราจรได้ประมาณปลายปี ๒๕๖๒

๒) โครงการฯ สาย อ.กบินทร์บุรี – อ.วังน้ำเขียว ตอน ๓ (ส่วนที่ ๑) ระยะทาง ๘.๘๐๐ กม. โดยสร้างเป็นสะพานเชื่อมต่อผืนป่า ให้สัตว์ป่าเดินลอดด้านล่าง คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณปลายปี ๒๕๖๒

๓) โครงการฯ สาย อ.กบินทร์บุรี – อ.วังน้ำเขียว ตอน ๓ (ส่วนที่ ๒) ระยะทาง ๖.๗๐๙ กม. โดยสร้างเป็นสะพานเชื่อมต่อผืนป่า ให้สัตว์ป่าเดินลอดด้านล่างเช่นกัน คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณปี ๒๕๖๓

นับเป็นแนวโน้มที่ดีที่ประเทศไทยเริ่มให้ความสนใจและให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างจริงจัง โดยเริ่มมีการวางแผนและออกแบบทางเชื่อมต่อระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้คน ป่า และสัตว์ป่าสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

NEW YEAR PARTY
อร่อยรับปีใหม่

นายสิทธิพงษ์ สุริยะ

พอเข้าสู่ช่วงปลายปีที่มาพร้อมกับลมหนาว เทศกาลส่งความสุขฉลองเทศกาลปีใหม่กัน หลายคนต่างก็รอคอยเตรียมตัวต้อนรับ เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมร่วมกันทั้งครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง เจ้านายและลูกน้องมารวมตัวกันในวาระพิเศษเช่นนี้ ซึ่งอย่างน้อยเมนูที่จะนำมาเสนอก็จะต้องมีความน่าสนใจและเรียกร้องความสนใจของแขกได้ด้วย ที่เน้นความอร่อย การตกแต่งมีสีสันและเป็นเมนูที่คัดสรรมาเป็นอย่างดี ทั้งนี้ก็เพื่อให้ทุกท่านที่ได้มาร่วมเฉลิมฉลองกิจกรรมดังกล่าวนี้ รู้สึกสนุกสนานสมกับที่ตั้งตารอคอยมานาน

ท้ายนี้ผมขออวยพรให้ทุกท่านจงมีความสุขและประสบแต่โชคดี ร่ำรวยเงินทอง มีสุขภาพแข็งแรงตลอดไปครับ

คริสต์มาสช็อร์ตเค้ก

เรื่องและฟู้ดสไตลิสต์ โดย สุทธิพงษ์ สุริยะ
นักปั้นแบรนด์ธุรกิจอาหารและสินค้าเกษตร
FOOD BRANDING by FB : KARB STUDIO

คริสต์มาสช็อร์ตเค้ก

ส่วนผสม

แป้งอเนกประสงค์	๓	ถ้วย
น้ำตาลทราย	⅓	ถ้วย
ผงฟู	๑	ช้อนชา
เบกกิ้งโซดา	๑	ช้อนชา
เนยจืด	๘	ช้อนโต๊ะ
บัตเตอร์มิลค์	¾	ถ้วย
ครีมชีส	๘	ออนซ์
น้ำตาลไอซิ่ง	สำหรับโรยหน้า	

ไส้ช็อร์ตเค้ก

เรดเคอร์แรนท์	๑๕๐	กรัม
ราสป์เบอร์รี่	๒๐๐	กรัม
น้ำตาลทราย	๓	ช้อนโต๊ะ
ครีมชีส	๒	ถ้วย
กลิ่นวานิลลา	๑	ช้อนชา

วิธีทำ

นำแป้ง น้ำตาล ผงฟู เบกกิ้งโซดา และเกลือลงในเครื่องผสม ทำการปั่นส่วนผสมให้เข้ากันแล้วใส่เนยจืด ครีมชีส และบัตเตอร์มิลค์ ตีนวดส่วนผสมจนได้เป็นเนื้อเค้กเนียน แล้วห่อพลาสติกนำไปแช่ตู้เย็น ๑ ชั่วโมง จากนั้นนำเนื้อเค้กออกมาแบ่งเป็น ๒ ส่วน ทำการนวดเป็นแผ่นทรงกลมเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๐ นิ้ว นำไปวางบนถาดพร้อมทาเนยบนแป้งเค้ก และโรยน้ำตาล นำเข้าเตาอบที่อุณหภูมิ ๑๘๐ องศาเซลเซียส ประมาณ ๑ ๒ - ๑๕ นาที จนได้เนื้อเค้กสีทอง จากนั้นนำเค้กเพียง ๑ ชิ้นออกมาเพื่อกดพิมพ์รูปดาวบนตัวเค้ก ส่วนเค้กอีกชิ้นสำหรับเป็นส่วนฐานพักไว้ เตรียมทำไส้ช็อร์ตเค้กโดยนำครีมชีส น้ำตาลทราย กลิ่นวานิลลา ตีส่วนผสมให้เข้ากันจนเนียน แล้วนำเค้กส่วนฐานมาวาง ใส่ไส้ผลไม้เรดเคอร์แรนท์กับราสป์เบอร์รี่ ครึ่งหนึ่ง ตามด้วยไส้ช็อร์ตเค้กและปิดหน้าด้วยผลไม้ที่เหลือ จากนั้นค่อยนำเค้กที่กดพิมพ์มาปิดทับ ตกแต่งให้สวยงามอีกครั้งด้วยผลไม้ และโรยไอซิ่งตามพร้อมเสิร์ฟทันที

ราสป์เบอร์รี่กับครีมโซดา

ส่วนผสม

ราสป์เบอร์รี่	๒๘๐	กรัม
น้ำเลมอนเหลือง	๑	ช้อนโต๊ะ
น้ำตาลทราย	๑	ช้อนโต๊ะ
ครีมโซดา		ตามชอบ

วิธีทำ

นำราสป์เบอร์รี่ ๑๔๐ กรัม ไปแช่ในช่องแข็งประมาณ ๑ ชั่วโมง จากนั้นนำออกมาใส่ในเครื่องปั่น พร้อมกับน้ำเลมอนเหลืองและน้ำตาลทราย ปั่นจนเข้ากันได้เป็นน้ำราสป์เบอร์รี่ ตักใส่ชามพักไว้ จากนั้นนำแก้วใส่ราสป์เบอร์รี่สดที่เหลือลงไปเล็กน้อย ราดตามด้วยน้ำราสป์เบอร์รี่ และเทครีมโซดาลงไปท้ายสุดพร้อมเสิร์ฟทันที

ราสป์เบอร์รี่กับครีมโซดา

เมนูต้อนรับเทศกาลปีใหม่ ความอร่อยที่ต้องบอกต่อ
สร้างสรรค์โดย มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

สาบเสือ

ตอนที่ ๑๖ (ต่อ)

อาจารย์วัธนา บุญยัง
คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรม

สิบกว่าวันต่อมา บริเวณริมธารน้ำสายเล็ก ๆ ชายป่าโปร่งแห่งนี้ก็กลายเป็นหมู่บ้านป่าล่าสุด บริเวณที่เคยรกทึบ มีทั้งพุ่มไม้ หญ้าคา ป่าสาบเสือ และเถาหนามนานา ถูกเผาถางเก็บกวาดจนเตียนโล่ง แล้วกระท่อมที่พักหลังกะทัดรัดน่าอยู่ ก็ผุดขึ้นเรียงรายใต้ร่มไม้ถึงหกหลัง ทุกคนช่วยกันดัดแปลงต่อเติม สิ่งก่อสร้างขึ้นมาให้น่าอยู่ ทั้งศาลาที่นั่งพักผ่อนใต้ร่มไม้ แคร่ไม้ไผ่ไว้นั่งนอนเล่น สะพานท่าน้ำที่ริมลำธาร รวมทั้งกระท่อมทึบแข็งแรง ซุกอยู่ในดงไผ่ท้ายหมู่บ้าน ที่ขามตั้งใจสร้างไว้เป็นที่เก็บไม้หอม

บ้านหนองปรือ หมู่บ้านชายป่าใหญ่ใกล้ที่สุดกับหมู่บ้านตั้งใหม่ มีทางเกวียนที่หน้าแล้งสามารถใช้รถยนต์แล่นเข้ามาได้ แรก ๆ พอคนในหมู่บ้านรู้ว่า พวกของเสือขามพากันมาตั้งหมู่บ้านอยู่ในป่าใกล้ ๆ ก็พากันหวาดผวาจนแทบจะย้ายบ้านหนี แต่เมื่อขามได้ไปทำความรู้จักพูดคุยกันจนเข้าใจแล้ว จึงค่อยเบาใจหายหวาดกลัว หลายคนเริ่มคิดได้ ว่าเป็นการดีเสียอีก ที่มีเสือขามมาอยู่ใกล้ ๆ เท่ากับเป็นเกราะคุ้มภัยให้อย่างดี ต่อไปนี้ไม่ต้องกลัวใครมารบกวนอีกแล้ว

เมื่อบ้านช่องเรียบร้อยแล้ว ขามกับพรรคพวกอีกห้าคน ก็ออกป่าหาไม้หอมกันอย่างจริงจัง เพราะป่านี้มีไม้หอมชั้นดีมากมายตามที่ลุงโพพูดไว้ เพียงไม่กี่วัน ก็ได้ไม้หอมชั้นดีมาเก็บไว้ในกระท่อมที่เป็นเสมือนโกดังจนเต็ม หลังจากนั้นก็เช่าเกวียนของชาวบ้านหนองปรือ บรรทุกออกไปขาย

ข่าวเสือขาม กับลูกน้องอีกห้าคน เลิกเป็นโจร มาเป็นคนหาไม้หอม แพร่กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว บางคนก็เชื่อบางคนก็ไม่เชื่อ คิดว่าเป็นแผนการอะไรสักอย่างมากกว่า

แต่ผลที่ตามมา คือทั้งป่า ไม่มีใครกล้าเข้ามาหาไม้หอมอีกเลยสักคนเดียว เพราะข่าวลือที่เกินจริง พวกชาวบ้านพากันกระจายข่าวไปทั่ว ว่าเสือขามห้ามใครไปหาไม้หอมแข่ง มิฉะนั้นจะฆ่าให้หมด เลยทำให้ขามกับพรรคพวก เก็บหาไม้หอมกันอย่างสบายไร้คู่แข่ง

บ่ายวันหนึ่ง เมื่อขามเข้าไปในหมู่บ้านหนองปรือ แล้วก็ต้องแปลกใจ เมื่อเห็นคนแปลกหน้ามากับรถจี๊ปกลางคันใหญ่สามคน ขามกำลังจะเลี่ยงออกหลังหมู่บ้าน เพราะไม่ไว้ใจว่าเป็นพวกสายตำรวจหรือเปล่า ทันใดหนึ่งในสามคนนั้นก็ตะโกนลั่น

"ขาม เฮ้ย เอ็ง จริง ๆ หรือวะนั่น"

ขามหันขวับไปมองด้วยความแปลกใจ พอเห็นว่าเป็นใคร ก็ร้องลั่นด้วยความดีใจ

"ไอ้สาน นั่นเอ็งมาได้ยังไง"

พูดจบก็วิ่งเข้าไปหา เป็นเวลาเดียวกับที่หนุ่มใหญ่ผู้มาใหม่ วิ่งตรงเข้ามาสวมกอดด้วยความดีใจ ขามดึงหัวเพื่อนมาขยี้เล่น แล้วบอกว่า

"ไม่นึกเลยว่าจะได้พบเอ็งอีก ดีใจจริง ๆ เว้ย"

"ข้าก็เหมือนกัน" สานตอบ "ข้าได้ข่าวเอ็งอยู่เรื่อย ๆ ได้แต่สวดมนต์ให้พระคุ้มครองเอ็งตลอดมา ไหน บ้านเอ็งอยู่ไหนพาข้าไปที เย็นนี้ต้องล่อเหล้ากันให้หายคิดถึง ข้ามีข่าวมาบอกเอ็งด้วย"

ขามพาสานเดินกลับหมู่บ้านกลางป่า ส่วนเพื่อนอีกสองคนที่มาด้วย พักอยู่กับคนในหมู่บ้านหนองปรือ พอมาถึงขามก็แนะนำลูกน้องให้รู้จักเพื่อนรัก แล้วบอกให้หุงหาอาหารอย่างดีที่สุดมาเลี้ยงเพื่อน

สานมีเหล้าฝรั่งอย่างดีติดมาด้วย ทั้งสองจึงนั่งดื่มกินกัน ที่ลานหน้ากระท่อมอย่างมีความสุข ขณะที่ลูกน้องของขามก็บริการกับแกล้มและอาหารอย่างเต็มที่ สานบอกว่าทางโรงเลื่อยให้เขากับเพื่อนเข้ามาหาทำเลสร้างปางพักแห่งใหม่ทางนี้ เพราะบริษัทเพิ่งได้สัมปทานมาตัดไม้ในป่านี้อีกแห่ง

"อ๋อ เรื่องนี้เองหรือ ที่เอ็งบอกว่ามีข่าวดีมาบอก" ขามมองหน้าเพื่อน

"ไม่ใช่เรื่องนี้เรื่องเดียว ข้ามีข่าวดีกว่านี้อีกเว้ย อย่าตกใจนะ ข้าเจอรำเพยแล้ว เอ็งรู้มั้ย"

ขามกำลังจะยกแก้วเหล้าขึ้นจ่อปาก พอได้ยินดังนั้นก็รีบวางแก้ว แล้วเขย่าไหล่เพื่อนอย่างแรง

"ไหน เอ็งว่าอะไรนะ พูดใหม่ซิ"

"ใจเย็น ๆ เพื่อน ที่ข้าตามเขามานี่ ก็เพราะอยากมาบอกเอ็งเรื่องนี้แหละ รำเพยกลับมาเยี่ยมพ่อแม่ที่โรงเลื่อยโว้ย ได้คุยกับข้าแล้ว เขาอยากมาหาเอ็งที่สุดเลย"

ขามได้ยินแล้วแทบระงับความตื่นเต้นไม่ไหว รีบบอกสานให้พาไปหารำเพยเดี๋ยวนี้ให้ได้ สานต้องบอกว่าให้ใจเย็น ๆ ไว้ก่อน เมื่อรู้ที่อยู่ชัดเจนอย่างนี้ จะรีบพารำเพยเข้ามาหาในไม่ช้านี้แน่นอน

สานลากลับไปในเช้าวันรุ่งขึ้น อยู่ทางนี้ขามแทบไม่เป็นอันทำอะไร สั่งลูกน้องให้ตกแต่งกระท่อมเพื่อไว้ต้อนรับเมียรักที่จากไปนานโดยด่วน สั่งให้ปลูกครัวขึ้นทางด้านหลัง โดยมีชานแล่นถึงกัน ส่วนด้านหน้าก็เพิ่มระเบียงกว้างไว้นั่งชมวิว พร้อมทั้งทำห้องน้ำขึ้นที่หลังบ้าน โดยว่าจ้างคนในหมู่บ้านหนองปรือเข้าไปซื้ออุปกรณ์ในเมืองอย่างเร่งด่วน

บ้านช่องเสร็จสมบูรณ์พร้อมแล้ว เหลือแต่รอเวลาให้สานพาเมียรักเข้ามาหาเท่านั้น ขามแทบไม่เป็นอันกินอันนอน วัน ๆ ได้แต่เฝ้ารอว่าเมื่อไหร่จะได้เห็นหน้าเมียรัก คิดถึงวันคืนเก่า ๆ ที่เคยอยู่ในบ้านไร่ที่เขาทะลายด้วยกัน สานบอกว่าน้าสอนยังคิดถึงขามอยู่เสมอ แกบอกว่า ไร่ของขามสองร้อยกว่าไร่ แกก็ดูแลให้อย่างดี ถ้าขามมีโอกาสกลับไปทำ หรือจะให้ใครเช่าแกก็จะจัดการให้

ขามนึกในใจว่า จะให้รำเพยเลือกเอา ว่าจะอยู่ในป่าที่นี่ หรือจะกลับไปทำไร่อย่างเก่า แต่ถึงจะไปอยู่ที่ไหน ก็ไม่ต้องกลัวใครจะมารังแกอีกแล้ว เพราะนอกจากบารมีเก่าของเสือขาม แล้วยังมีบริวารที่จงรักภักดีพร้อมหน้าอีกตั้งห้าคน

เวลาแห่งการรอคอยช่างทรมานใจ วัน ๆ ผ่านไปอย่างเชื่องช้าน่าเบื่อหน่าย ทุกลมหายใจของขามมีแต่ใบหน้างามของรำเพย ที่ไม่ได้เห็นมากว่าสองปี เขาเฝ้านึกวาดภาพ ว่าเธอจะมาหาเขาด้วยสภาพอย่างใด จะดีอกดีใจแค่ไหน

ส่วนเรื่องอดีต ที่เธอต้องตกไปเป็นเมียน้อยของเสี่ยธงชัย ก่อนจะถูกเขาฆ่าตาย ก็ไม่มีอะไรให้ตะขิดตะขวงใจ ในเมื่อมันไม่ใช่ความผิดของใคร เขาและเธอเป็นฝ่ายถูกกระทำ บอบช้ำมาถึงขนาดนี้แล้ว ยังจะมาหาเรื่องให้กลุ้มใจอีกก็เกินไป

แล้วเวลาที่รอคอยก็มาถึงแบบไม่รู้เนื้อรู้ตัว เมื่อขามออกไปหาเก็บผักป่าสด ๆ มาเป็นอาหาร เพราะรำคาญที่จะอยู่บ้านเฉย ๆ พอเดินกลับมาใกล้กระท่อม เขาก็ต้องกลั้นใจให้หายตื่นเต้น เมื่อมองไปเห็นคนมานั่งรออยู่ก่อนแล้ว

“พี่ขาม” เสียงใส ๆ คุ้นหูร้องออกมาก่อน

“รำเพย”

ขามพูดได้แค่นั้น ก็กลั้นความตื้นตันไว้ไม่ไหว เขาวิ่งเข้าไปหาหญิงสาว ที่วิ่งออกมาหาด้วยน้ำตานองหน้าเช่นกัน แล้วคนทั้งสองก็กอดกันแน่น ไม่สนใจใครหรือสิ่งใดทั้งสิ้น

“คุณแม่ คุณแม่กอดกับใครคะนั่น”

เสียงใส ๆ ของเด็กหญิงตัวน้อยดังขึ้นใกล้ ๆ ทำให้หนุ่มสาวคลายตัวออกจากกัน ขามผงะหันไปมองต้นเสียงด้วยความแปลกใจ แล้วใบหน้าที่แดงเรื่ออยู่ด้วยความปีติและตื่นเต้นก็เผือดลงด้วยความหม่นหมองระคนผิดหวัง

เด็กหญิงอายุสองขวบเศษ วิ่งเข้ามาหาแม่ของเธอพร้อมกับหันมามองขามอย่างหวาด ๆ รำเพยก้มลงไปอุ้มขึ้นมาไว้ในวงแขน จูบแก้มแดงเรื่อเบา ๆ แล้วบอกว่า

“ไหว้คุณลุงเสียซีลูก”

“สวัสดีค่ะ คุณลุงอาไรค้า” เด็กหญิงพูดน่ารักยกมือไหว้แล้วจ้องหน้าขาม

“คุณลุงขามค่ะลูก”

รำเพยตอบลูกสาว แล้วก้มหน้าหลบขามเหมือนทำตัวไม่ถูก

เหมือนเวลาที่แดดกำลังจ้า แล้วฟ้าเกิดผ่าเปรี้ยงลงมาเฉย ๆ ขามเงอะงะทำอะไรไม่ถูกไปชั่วขณะนึกด่าเพื่อนในใจ

“ทำไมเอ็งไม่บอกให้ข้าทำใจก่อนวะ ไอ้สาน”

• *อ่านต่อฉบับหน้า*

รับมอบเงินบริจาค

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะที่ปรึกษามูลนิธิฯ, คณะอนุกรรมการมูลนิธิฯ รับมอบเงินบริจาคจากนายจุตินันท์ ภิรมย์ภักดี กรรมการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท สิงห์ คอร์เปอเรชั่น จำกัด จำนวน ๔ ล้านบาท ให้กับมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เพื่อดำเนินกิจกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ณ ห้องรับรองมูลนิธิฯ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑

เปิดโครงการฝึกอบรมบูรณาการ

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด มอบหมายให้ พลเอก สุรัตน์ วรรักษ์ เลขานุการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด และคณะ เดินทางไปเป็นประธานเปิดโครงการบูรณาการปฏิบัติงานป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ การเฝ้าระวังจากช้างป่า และฝึกอบรมเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟป่า โดยมี ตำรวจภูธรภาค ๒ เป็นหน่วยรับผิดชอบ ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอแก่งหางแมว อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เปิดโครงการฝึกอบรมสร้างเครือข่าย

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด มอบหมายให้ พลเอก สุรัตน์ วรรักษ์ เลขานุการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด และคณะ เดินทางไปเป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรมสร้างเครือข่ายให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องช้างป่าแก่ราษฎรที่อาศัยรอบแนวเขตพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) โดยมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน เป็นหน่วยรับผิดชอบ ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอแก่งหางแมว อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เปิดโครงการฝึกอบรมการป้องกันและดับไฟป่า

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด มอบหมายให้ พลเอก สุรัตน์ วรรักษ์ เลขานุการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด พร้อมคณะ เดินทางไปเป็นประธานเปิด โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร "การป้องกันและดับไฟป่า" โดย กรมทหารพรานที่ ๑๓ เป็นหน่วยรับผิดชอบดำเนินการ พร้อมกันนี้ ได้มอบเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือให้แก่ราษฎรผู้ได้รับบาดเจ็บจากถูกช้างป่าทำร้าย จำนวน ๒ ราย ณ ที่ว่าการอำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

ประชุมการจัดทำวารสารมณีบูรพา

พลเอก สุรัตน์ วรรักษ์ เลขานุการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เป็นประธานประชุมวารสารมณีบูรพา ฉบับที่ ๔๙ ประจำเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๑ และการเตรียมการจัดทำสมุดบันทึก, ปฏิทินตั้งโต๊ะ และสมุดฉีก เพื่อมอบเป็นของที่ระลึกในวารดิถีขึ้นปีใหม่ ประจำปี ๒๕๖๒ โดยมี คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรม เข้าร่วมประชุม ณ สำนักงานฝ่ายเลขานุการมูลนิธิฯ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑

ร่วมประชุมคณะอนุกรรมการ อ.ก.พ.

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด มอบหมายให้ พลเอก สุรัตน์ วรรักษ์ เลขานุการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เข้าร่วมประชุมในฐานะคณะอนุกรรมการใน อ.ก.พ.สามัญประจำกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมชั้น ๕ อาคาร เอช เค สเลด กรมอุทยานแห่งชาติฯ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

อวยพรประธานกรรมการมูลนิธิฯ

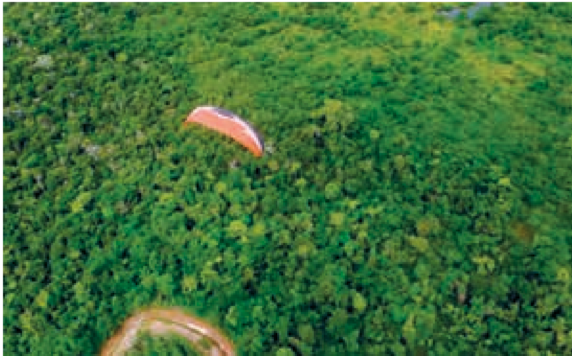
พลเอก พัฒฒะนะ พุธานานนท์ รองประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด นำคณะกรรมการมูลนิธิฯ, คณะที่ปรึกษามูลนิธิฯ, อนุกรรมการมูลนิธิฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เข้าอวยพรวันคล้ายวันเกิด พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ครบรอบ ๗๓ ปี วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ อาคารมูลนิธิฯ

โครงการสนับสนุนยุทธศาสตร์ของมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ภายใต้การนำของ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง นับเป็นการก้าวสู่ปีที่ ๑๓ เพื่อมุ่งมั่นนำผืนป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ โดยให้การสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เป็นประจำทุกปีในรูปแบบโครงการ อาทิ

กองกำลังบูรพา

- โครงการลาดตระเวนทางอากาศ ในห้วงเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑

- โครงการลาดตระเวนป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและล่าสัตว์ป่ารอบพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ในห้วงเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร “เสริมสร้างเยาวชนในสถานศึกษาร่วมพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด” ในห้วงเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑

กรมทหารพรานที่ ๑๓

- โครงการลาดตระเวนทางอากาศ ในห้วงเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑

- โครงการลาดตระเวนเพื่อประสิทธิภาพทางพื้นดิน ในห้วงเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑

-โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร "เสาธง ๕ นาที" ในห้วงเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร "การป้องกันและดับไฟป่า" ๒ รุ่น ณ ที่ว่าการอำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๒ และ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ (ศรีราชา)

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร “สร้างเครือข่ายให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องช้างป่าแก่ราษฎรที่อาศัยรอบพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด” (๒ รุ่น) ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ และ ณ ห้องประชุมเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร “การป้องกันและดับไฟป่า” (๒ รุ่น) ณ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะเกียบ อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ และ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลพลวงทอง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร “การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด” (๒ รุ่น) ณ หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ ที่ คก.๑ (คลองไพบูลย์) จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๔ - ๖ กันยายน ๒๕๖๑ และ ณ อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๗ - ๙ กันยายน ๒๕๖๑

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (ปราจีนบุรี)

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร “ค่ายเยาวชนอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้ และสัตว์ป่า ตามแนวพระราชดำริ” (๒ รุ่น) ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาไน อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๒๕ - ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

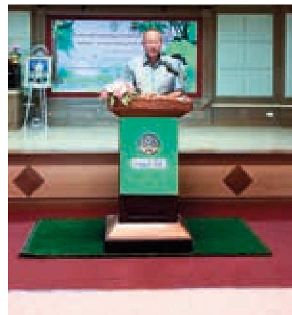

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร “สร้างเครือข่ายพลังประชารัฐฯ” เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ ณ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรฯ พื้นที่อำเภอวังสมบูรณ์ ตำบลทุ่งมหาเจริญ อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี)

- โครงการฝึกอบรมราษฎรอาสาพิทักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด หลักสูตร "เยาวชนร่วมใจอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด" ณ โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทวิทยา ตำบลหนองใหญ่ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

กฎหมายน่ารู้ ตอน "ป่าชุมชน"

พลเรือเอก รัตนะ วงษาโรจน์ / เรื่อง

พระราชบัญญัติป่าชุมชนนั้นได้ถูกเฝ้ารอคอยมานานกว่าห้าทศวรรษ และเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๖๑ คณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.... เรามาดูสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ..... ๑๐ ประการว่ามีอะไรบ้าง

๑. กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งป่าชุมชน และพื้นที่ป่าที่มีการจัดตั้งเป็นป่าชุมชนแล้ว ให้คงอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎกระทรวงว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายในการจัดตั้ง การจัดการป่าชุมชนและเครือข่ายป่าชุมชนหรือพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับป่าชุมชน เสนอแนะในการออกกฎหมาย กำหนดระเบียบ พิจารณาอุทธรณ์ และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อการกำหนดงบประมาณ มาตรการ หรือกลไกทางการเงิน

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและประกาศคำขอ เพิ่ม ลด หรือเพิกถอนป่าชุมชน ตรวจสอบรายละเอียดที่ระบุในคำขอจัดตั้งเป็นป่าชุมชน ถอดถอนกรรมการจัดการป่าชุมชน แต่งตั้งและถอดถอนเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และประเมินผลการจัดการป่าชุมชนในจังหวัดแล้วจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๔. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอจัดตั้งป่าชุมชน โดยในพื้นที่ป่าชุมชนจะต้องกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือบริเวณเพื่อการอนุรักษ์เพียงอย่างเดียว ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน และวัตถุประสงค์ของป่าชุมชน และการจัดตั้งป่าชุมชนมีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

๕. กำหนดให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและสมาชิกป่าชุมชนมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการป่าชุมชนและกำหนดให้มีแผนจัดการป่าชุมชน รวมทั้งกำหนดให้มีหลักเขต ป้ายหรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าชุมชนบริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ตามสมควร เพื่อให้ประชาชนเห็นได้ว่าเป็นเขตป่าชุมชน

๖. กำหนดให้มีการควบคุมดูแลป่าชุมชน กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และกำหนดการห้ามกระทำการภายในป่าชุมชน คือ ห้ามทำไม้ในบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ ห้ามใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกิน ห้ามบุคคลใดก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า ขุดหาแร่ ล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าชุมชน เว้นแต่เป็นการกระทำตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้กระทำได้ ทั้งยังกำหนดเกี่ยวกับการอนุญาตให้บุคคลเข้าไปกระทำการใด ๆ เพื่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ

๗. กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนป่าชุมชนทั้งแปลงหรือแต่บางส่วนได้โดยคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนขอให้เพิกถอนป่าชุมชน ทอดทิ้ง ไม่จัดการฟื้นฟูป่าชุมชนนั้น ต่อเนื่องติดต่อกันเป็นเวลา ๑ ปี โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบ หรือข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ อันจะเป็นเหตุให้ป่าชุมชนได้รับความเสียหายหรือมีเหตุไม่ควรไว้วางใจให้จัดการป่าชุมชนต่อไป และเมื่อมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านกิจการเพื่อความมั่นคงแห่งรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ซึ่งการเพิกถอนป่าชุมชนให้มีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ทั้งนี้ ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนหากเป็นอสังหาริมทรัพย์ให้ตกเป็นของแผ่นดิน ส่วนที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ให้กรมป่าไม้เก็บไว้เพื่อใช้ในกิจกรรมจัดการป่าชุมชน

๘. กำหนดให้บุคคลชำระเงิน ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าบริการ เนื่องในการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน โดยเงินที่เก็บได้ดังกล่าว เงินที่มีผู้บริจาค เงินสนับสนุนจากรัฐบาลและเงินรายได้อื่นๆ ให้เก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมการจัดการป่าชุมชน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๙. กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนระเบียบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนและข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชน และผู้กระทำการฝ่าฝืนการทำไม้ในบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกิน หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าชุมชน นอกจากนี้ บรรดาไม้หรือของป่าที่ได้มา หรือมีไว้เป็นความผิด หรือทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม

๑๐. กำหนดให้มีการออกกฎกระทรวง และระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในระยะเวลา ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.... นี้ จะส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ พิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และเมื่อผ่านมติ เห็นชอบในที่ประชุมของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและนำไปสู่ ขั้นตอน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว พระราชบัญญัตินี้จึงมีผลบังคับใช้ต่อไป.

คำอวยพรปีใหม่ ๒๕๖๒
ของ
ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

คณะกรรมการ ที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ตลอดจนหัวหน้าส่วนราชการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ทุก ๆ ท่าน นับเป็นปีที่ ๑๔ แล้ว ที่มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ซึ่งทุกท่านได้มุ่งมั่น ทุ่มเท และเสียสละในการดูแลรักษาป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างต่อเนื่องตลอดระยะที่ผ่านมา

ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๒ ผมขออาราธนาอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อีกทั้งขออัญเชิญพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม แห่งองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้โปรดดลบันดาลและพระราชทานพรให้ทุกท่าน ตลอดจนครอบครัวประสบแต่ความสุขความเจริญ มีร่างกายที่แข็งแรง มีจิตใจที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นกำลังอันสำคัญ ในการดูแลรักษาป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ของพวกเรา ให้เป็นมรดกแก่ลูกหลานสืบต่อไป สวัสดี

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

ประธานกรรมการมูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด

๑ มกราคม ๒๕๖๒

ISSN 2408-2171
9 772408 217007

https://www.facebook.com/veprovincesforest

http://www.5provincesforest.com/